

2002 / 2003

EESTI
VANGLASÜSTEEMI
AASTARAAMAT

ESTONIAN
PRISON SYSTEM
YEARBOOK

TALLINN 2003

Eessõna / Foreword

2002. aasta oli Eesti vanglasüsteemile silmapaistvalt edukas. Lõpule jõudsid mitmed suured projektid. Parimateks näideteks on siin Tartu Vangla käivitamine ja Keskvangla liitmine Tallinna Vanglaga. Projektide olulisust ning õnnestumist rõhutavad ka faktid, et Tartu Vangla valiti 2002.aasta parimaks justiitsprojektiks ja Keskvangla liitmine Tallinna Vanglaga Eesti 2002.aasta parimaks personaliprojektiks.

Üha enam kinnistub vanglasüsteemis arusaam, et vangla ei ole mitte ainult kinnipidamisasutus, oluline roll on ka kinnipeetavate resotsialiseerimisel. Vanglakaristuse kohaldamisel peab vabaduse võtmine jäääma kinnipeetava ainsaks karistuseks. Selle eesmärgi täitmiseks on kavas nii kinnipeetavate haridus-, sotsiaal- kui tervishoiusüsteemi integreerimine üldisesse riiklikku süsteemi. Kinnipeetavatele samasuguste võimaluste tagamine kui neil oleks väljaspool vanglat aitab neil valmistuda ette tagasipöördumiseks vabasse ühiskonda, mille reegleid nad oleksid võimelised täitma.

Juurutamaks sellist mõtteviisi kõigis vanglates, tuleb alustada eelkõige personalist. Esimeseks sammuks on kontaktisiku institutsiooni sisseviimine kõikides vanglates. Kontaktisik ei ole enam pelgalt valvur, kelle ülesandeks on valvata, et kinnipeetav ei pääseks vanglast välja. Pigem on ta isik, kelle poole kinnipeetav oma probleemidega esmajärjekorras pöördub. See omakorda seab suuremad nõudmised kontaktisiku töökvaliteedile ja isikuomadustele. Sellega oleme alustanud kvalitatiivselt uue vanglasüsteemi loomist Eestis.

Uue Tartu Vangla personalist on vaid vähestel varasem vanglatöö kogemus.

For Estonian prison system the year 2002 was remarkably successful. Several big projects were completed. Best examples here are the opening of Tartu Prison and the joining of Central Prison with Tallinn Prison. The importance and success of the projects is also emphasized by the fact that Tartu Prison was nominated the best justice project of 2002 and the joining of Central Prison with Tallinn Prison was nominated the best personnel project of 2002.

The understanding that prison is not only a custodial institution and also prisoners' re-socialisation has an important role, is more and more rooting in the prison system. In applying the punishment of imprisonment the deprivation of liberty must be the only punishment for the prisoner. In order to fulfil this goal it is planned to integrate the prisoners' educational, social welfare as well as health care system into the general national system. Guaranteeing prisoners with same possibilities that they would have outside the prison helps them to prepare themselves to the return to the free society which rules they will be then able to follow.

In order to implement this kind of thinking in all prisons, we must in first order start with personnel. The first step is the implementation of the institution of a contact person in all prisons. Contact person is not anymore just a guard whose task is to see that the prisoner would not get out of the prison. He is rather a person to whom prisoner in first order will turn with his problems. This again sets bigger demands for the working quality and personal characteristics of a contact person. With this we have started to create a qualitatively new prison system in Estonia.

From the personnel of new Tartu Prison only few have previous prison work experience. The employees were especially trained to work in the new system. Since the

Töötajad koolitati spetsiaalselt välja töötama uues süsteemis. Et uus sisu vajab ka uut vormi, on kavas laager-tüüpi vanglatele ehk endisaegsetelt kolooniatelt minna järk järgult üle kamber-tüüpi vanglatele. Lisaks äsja avatud Tartu Vanglale on aastaks 2006 kavas rajada järgmine uus piirkondlik vangla Ida-Virumaale. Uus vangla tähendab uusi ja paremaid tingimusi nii kinni peetud isikutele kui samas ka paremaid ja motiveerivamaid tööttingimusi personalile.

Aastaks 2003 on muutused Eesti vanglasüsteemis pöördumatult käima lükatud. Jääb vaid üle neid suunata ja juhtida.

new content also requires a new form, it is planned to move step-by-step from camp-style prisons or in other words former colonies to cell-type prisons. In addition to newly opened Tartu Prison it is planned to build the next new regional prison to Ida-Viru County by year 2006. New prison means new and better conditions both for detained persons as well as better and more motivating working conditions for the personnel.

By the year 2003 the changes in Estonian prison system have been started irreversibly. All we have to do is to guide and manage them.



Peeter Näks

Vanglate asekantsler / Deputy Secretary General on prisons

Sisukord / Content

| | |
|---|----|
| Eessõna | 2 |
| I. Eesti vanglasüsteem / Estonian Prison System | 5 |
| 1. Missioon / Mission | 5 |
| 2. Eesmärgid / Objectives | 6 |
| 3. Organisatsioon / Organisation of the Prison System | 8 |
| II. Karistuse täideviimine / Implementation of Custodial Sentence | 13 |
| 1. Vastuvõtufaas / Reception Phase | 13 |
| 2. Põhifaas / Basic Phase | 15 |
| 3. Vabastamisfaas / Release Phase | 16 |
| III. Kinni peetud isikud / Prisoners | 17 |
| 1. Kinnipeetavate struktuur / Structure of Convicted Prisoners | 18 |
| 2. Vahistatute struktuur / Structure of Pre-trial Prisoners | 21 |
| 3. Kinnipeetavate vabastamine / Release of Prisoners | 21 |
| IV. Vanglate tegevus / Activities of Prisons | 23 |
| 1. Tööhõive / Employment | 23 |
| 2. Haridus / Education | 25 |
| 3. Sotsiaalhoolekanne / Social Welfare | 26 |
| 4. Tervishoid / Health Care | 33 |
| 5. Sisekord ja turvalisus / Security | 35 |
| V. Personal / Personnel | 37 |
| 1. Ametikohad ja komplekteeritus / Job positions and staffing | 37 |
| 2. Koolitus / Training | 38 |
| 3. Vanglaametnike teeneterist/ Prison Officials' Cross of Merit..... | 41 |
| VI. Arendustöö / Development Work | 43 |
| 1. Tartu Vangla / Tartu Prison | 43 |
| 2. Keskvangla / Central Prison | 44 |
| 3. Viru Vangla / Viru Prison | 45 |
| 4. Muutused Struktuuris / Changes in the Structure | 46 |
| 5. Avavanglad / Open Prisons | 46 |
| 6. Haridus vanglas / Education in Prison | 47 |
| VII. Vanglate finantseerimine / Financing of Prisons | 48 |
| 1. Investeeringud / Investments | 48 |
| 2. Vanglate ülalpidamiskulud / The Operation and Maintenance Costs of Prisons | 49 |

EESTI VANGLASÜSTEEM ESTONIAN PRISON SYSTEM

1. Missioon / Mission

Vangla peaesmärk on suunata kinnipeetav õigusuulekale käitumisele ja tagada õiguskorra kaitse, et selle kaudu vähendada kuritegevust.

Eestis on 340 kinni peetud isikut 100 000 elaniku kohta on - vastav näitaja on ligi kuus korda suurem kui Põhjamaades. Seda arvu suurendab kuritegevuse püsivalt kõrge tase, ühiskonna ootus karmimate karistuste suhtes ning politsei-, prokuratuuri- ja kohtusüsteemi tõhususe kasv.

Alternatiivkaristuste kohaldamine ja kriminaalpreventsiooni tõhustamine aitavad kinnipeetavate arvu vähendada.

Vangistusseadus keskendub kinnipeetava resotsialiseerimisele. Eesmärgiks on seatud aidata kinnipeetalval pärast vabanemist ühiskonda tagasi pöörduda.

Vangistusseadus järgib arenenud riikides tunnustatud põhimõtteid, mille rakendamine nõuab kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid ja nüüdisaegseid kinnipidamistingimusi.

Vanglatöötajate kutseoskusi tuleb täiendada ning nende sotsiaalseid tagatisi suurendada. Tugevdada on vaja vanglate ainelist baasi ning kinnipeetavad tuleb rohkem hõivata kasuliku tegevusega. Laager-tüüpi vanglad on territoriaalselt koondunud Põhja-Eestisse ja see raskendab karistuse kandmise koha määramisel kinnipeetava elukohaga arvestamist. Tartu Vangla näol on rajatud esimene kaasaja nõuetele vastav piirkondlik vangla Eestis.

The main goal of a prison is to guide the prisoner to law-obedient behaviour and to guarantee the protection of public order with the aim to reduce crime.

There are 340 prisoners per every 100 000 inhabitants – the figure is six times higher than the corresponding figure in Northern countries. This number is increased by the constantly high level of criminality, society's expectations towards harder punishments and the increase of the effectiveness of the work of police, prosecutors office and court system. The usage of alternative punishments and improvement of crime prevention helps to reduce the number of prisoners.

Imprisonment Act concentrates on the re-socialisation of a prisoner. The aim is to help the prisoner to return back to the society after release. Imprisonment Act follows principle acknowledged by developed countries, the implementation of those principle requires highly qualified employees and modern punishment conditions.

Professional skills of prison officials must be improved and their social guarantees must be increased. Prisons' material basis must be strengthened and prisoners must be more engaged in useful activities. Camp-style prisons are concentrated into Northern-Estonia and this makes it difficult to take into account the permanent residency of the prisoner when deciding the place of the service of sentence. Tartu Prison is the first step towards the establishment of regional prison, which would meet modern requirements.

2. Eesmärgid / Objectives

Vastavalt Justiitsministeeriumi arengukavale aastani 2006 on vanglasüsteemi eesmärgid järgmised:

- 1. Piirkondlike vanglate süsteemi rajamine ja kaasaja nõuetele vastavate vanglakohtade arvu suurendamine.**
 - uue vangla rajamine Ida-Viru maakonda (2006);
 - uue vangla rajamine Viljandi maakonda (2005);
 - kinniste vanglate juurde avavangla kohtade rajamine, nii et see moodustaks 10% kõigist vanglakohtadest (2005).
- 2. Vanglasüsteemi haldussuutlikkuse suurendamine ja põhfunktsiooni täitmisele keskendumine.**
 - vastavate kriteeriumite väljatöötamine vanglasüsteemi ja vanglate tulemuste hindamiseks (2003);
 - vanglate finantsjuhtimise mudeli väljatöötamine kaasaegse finantsjuhtimissüsteemi juurutamiseks (2003);
 - rahalist kokkuhoidu võimaldavate sisestetavate tugiteenuste osatähtsuse suurendamine;
 - vanglates toimivate protsesside standardiseerimine ja vangistuse täideviimist puudutava õigusliku normistiku detailiseerimine tegevuspraktika ühtlustamiseks (2003);
 - teenistujatele motiveerivate tööttingimuste loomine ja teenistujate erialase kvalifikatsiooni töstmise ning vanglatevahelise rotatsiooni soodustamine;
 - vanglate välispiirete moderniseerimine, et suunata välispiirete valvamiseks kasutatavad ressursid kinnipeetavatega tehtava töö töhustamiseks (2006);
 - kontaktisiku institutsiooni sisseviimine vanglates (2003);

According to the development plan of the Ministry of Justice until year 2006 the objectives of the prison system are as follows:

- 1. Establishing a system of regional prisons and increasing the number of prison places meeting the modern requirements.**
 - Establishing a new prison in Ida-Viru county (2006);
 - Establishing a new prison in Viljandi county (2005);
 - Establishing open prison places to closed prisons, so that it would form 10 % out of all prison places (2005).
- 2. Increasing the administrative capacity of the prison system and concentrating on the main function.**
 - Developing corresponding criteria in order to evaluate the results of prison system and prisons (2003);
 - Developing the model of financial management of prisons in order to implement modern financial management system (2003);
 - Increasing the weight of imported support services enabling financial economizing;
 - Standardising the processes of prisons and detailing the legal standards concerning imprisonment in order to harmonize the practice of activities (2003);
 - Creating motivating working conditions for public servants and promoting the rotation between prisons;
 - Modernising the exterior enclosure walls in order to direct the resources used for guarding the external wall to improve the work done with the prisoner (2006);
 - Introducing the concept of a contact person to prisons (2003);
 - Isolating of prisoners according to the prisoner's risk of recidivism and the need to individualise the punishment (2004);

- kinnipeetavate eraldamine lähtuvalt kinnipeetava retsidiivsusriskist ja vajadusest karistuse individualiseerimiseks (2004);
- seadusekuulekate kinnipeetavate avavanglasse paigutamise ja ennetähtaegse vabastamise soodustamine.

3. Koostöövõrgu loomine vanglasüsteemi partneritega.

- koostöös AS Eesti Vanglatööstusega töötavate kinnipeetavate arvu suurendamine 50%-ni töövõimeliste kinnipeetavate üldarvust (2006);
- koostöös Haridusministeeriumiga kinnipeetavate üld- ja kutsehariduse integreerimine üldisesse haridussüsteemi ning õppivate kinnipeetavate arvu suurendamine 30%-ni kinnipeetavate üldarvust (2006);
- koostöös haridus- ja siseministeeriumiga vanglaametnike väljaõppe töhustamine;
- koostöös sotsiaalministeeriumiga kinnipeetavate tervishoiu integreerimine üldisesse tervishoiusüsteemi ning sotsiaalhoolekande integreerimine üldisesse sotsiaalsüsteemi (2004);
- koostöös sotsiaal- ja siseministeeriumiga uimastite leviku tökestamine vanglates;
- koostöös siseministeeriumiga kuritegude avastamise töhustamine vanglates;
- koostöös sotsiaalministeeriumiga, haridusministeeriumiga ja kohalike omavalitsustega alaearlike õiguserikkujatega tehtava töö töhustamine.

- Promoting the law-obedient prisoners' placement to open prisons and their release on parole.

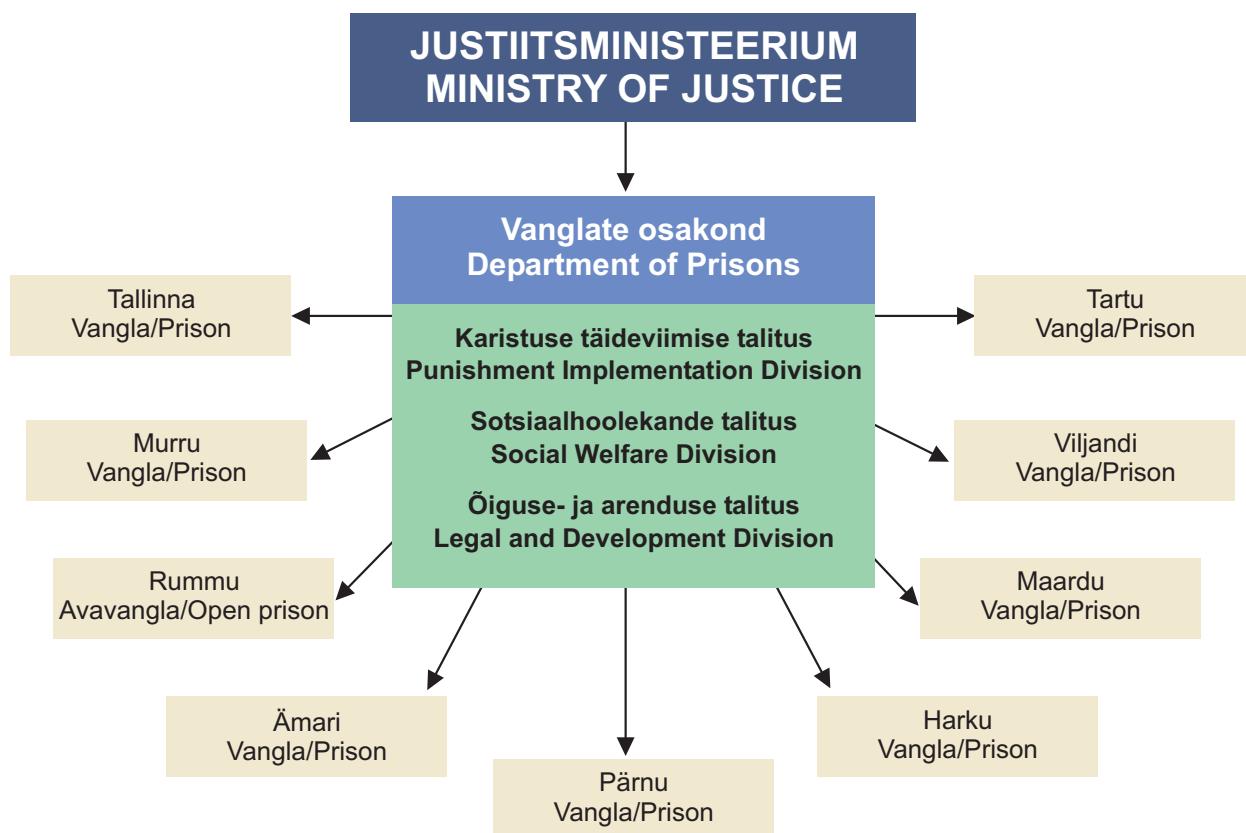
3. Creating a cooperation network with the partners of prison system.

- In cooperation with PLC Estonian Prison Industries increasing the number of working prisoners up to 50 % of prisoners who are able to work (2006);
- In cooperation with the Ministry of Education integrating the general and vocational education of prisoners into general educational system and increasing the number of studying prisoners up to 30 % of all prisoners (2006);
- In cooperation with the Ministries of Education and Internal Affairs improving the training of prison officials;
- In cooperation with the Ministry of Social Affairs integrating the prisoners' health care into general health care system and integrating social welfare into general social system (2004);
- In cooperation with the Ministries of Social Affairs and Internal Affairs preventing the circulation of drugs in prisons;
- In cooperation with the Ministry of Internal Affairs improving the detection of crimes in prisons;
- In cooperation with the Ministries of Social Affairs and Education and local governments improving the work done with juvenile offenders.

3. Organisatsioon / Organisation of the Prison System

Vanglasüsteemi juhtimistruktuur seisuga
01.01.03

Management structure of the prison
system as of 01.01.03



Vanglate osakond

Justiitsministeeriumi vanglate osakond on vanglasüsteemi administratiivne juhtimisüksus, mille põhiülesandeks on vanglate töö korraldamine ja järelvalve. Vanglate osakond loodi 31.12.1999. a., mil Justiitsministeeriumi haldusalas olev Vanglate Amet reorganiseeriti Justiitsministeeriumi vanglate osakonnaks.

Vanglate osakond jaguneb kolmeks talituseks:

1. Karistuse täideviimise talitus
2. Sotsiaalhoolekande talitus
3. Õiguse ja arenduse talitus

Department of Prisons

The department of prisons of the Ministry of Justice is the administrative management unit of prison system; its main task is the arrangement of prisons' work and supervision. The Department of Prisons was created on 31.12.1999, when the Prison Board was re-organised into the Department of Prisons of the Ministry of Justice.

The Department of Prisons is divided into three divisions:

1. Punishment Implementation Division
2. Social Welfare Division
3. Legal and Development Division

Karistuse täideviimise talituse pädevuses on:

- vanglate järelevalve- ja valvealase tegevuse koordineerimine;
- vanglates toimepandavate kuritegude ennetamise, avastamise ja tõkestamise korraldamine ja koordineerimine;
- vanglates toime pandud kuritegude kohtueelse uurimise teostamise ning jälitustegevuse korraldamine ja koordineerimine;
- kinnipeetavate ja vahistatute arvestusealase tegevuse koordineerimine;
- vangiregistri sisuline arendamine, vangiregistri täitmise koordineerimine ja kontrollimine;
- kinnipeetavate ja vahistatute statistilise arvestuse pidamine;
- ministeeriumi ning ministeeriumi valitsemisala olevate asutuste turva- ja muude ohutussüsteemide, relvade, laskemoona ning erivahendite alase tegevuse koordineerimine ning koostöös üldosakonna finants- ja varahaldustalitusega nende hankimise korraldamine;
- relvade, laskemoona ja erivahendite arvestuse pidamine ning nende hoiustamise, väljastamise ja kasutamise kontrollimine;
- kinnipeetavate ja vahistatute paigutamise korraldamine;
- vanglate relvastatud üksuse tegevuse koordineerimine, ettepanekute tegemine relvastatud üksuse kasutamiseks.

Sotsiaalhoolekande talituse pädevuses on:

- kinnipeetavate ja vahistatute sotsiaalse rehabilitatsiooni süsteemi arendamine;
- vanglate sotsiaaltöö korraldamine ja koordineerimine;
- sotsiaalprogrammide rakendamise korraldamine;

The competences of the Punishment Implementation Division are:

- Coordination of the supervisory and guarding activities of prisons;
- Organisation and coordination of prevention, discovery and combat crimes committed in prisons;
- Organisation and coordination of pre-trial investigation of crimes committed in prisons and surveillance;
- Coordination of registration of convicted and pre-trial prisoners;
- Substantive development of record of prisoners', coordination and control of usage of record of prisoners' ;
- Keeping of statistical account of convicted and pre-trial prisoners;
- Coordination of activities in connection with security and other safety systems, weapons, ammunition and special equipment in the ministry and in the area of government of the ministry and in cooperation with finance and property management division arranging their procurement;
- Keeping account over weapons, ammunition and special equipment and controlling their storage, emitting and use;
- Organisation of placement of prisoners' ;
- Coordination of the activities of prisons' armed unit, making of proposals for using the armed unit.

The competences of the Social Welfare Division are:

- Development of social rehabilitation system of convicted and pre-trial prisoners;
- Regulation and co-ordination of prisons' social work;
- Organisation of the implementation of social programmes;
- Organisation and coordination of psychological help;

- psühholoogilise abi korraldamine ja koordineerimine;
- kinnipeetavate ja vahistatute haridussüsteemi arendamine;
- kinnipeetavate ja vahistatute hariduse ja kultuurilise tegevuse korraldamine ja koordineerimine;
- kinnipeetavate ja vahistatute tööhõivepoliitika arendamine ja kinnipeetavate ja vahistatute tööhõive koordineerimine;
- vanglate tervishoiusüsteemi arendamine ja kinnipeetavate ja vahistatute meditsiinilise teenindamise koordineerimine;
- vanglate uimastipreventsiooni ja – rehabilitatsiooni alase tegevuse arendamine ja koordineerimine.

Õiguse ja arenduse talituse pädevuses on:

- vanglate valdkonna arengukava väljatöötamise koordineerimine;
- vanglate juhtimissüsteemi arendamine ja vanglate haldamise koordineerimine;
- vanglate õigusloomealase tegevuse koordineerimine;
- vanglate personalialase tegevuse ja koolituse koordineerimine;
- vanglateenistujate atesteerimise koordineerimine ja korraldamine;

- Development of convicted and pre-trial prisoners' educational system;
- Regulation and coordination of educational and cultural activities for convicted and pre-trial prisoners;
- Development of convicted and pre-trial prisoners' employment policy and coordination of prisoners' employment;
- Development of prisons' health care system and coordination of medical services provided for convicted and pre-trial prisoners;
- Development and coordination of activities in connection with prisons' drug prevention and rehabilitation.

The tasks of the Legal and Development Division:

- Coordination of elaboration of prison system development plan;
- Development of prisons' management system and coordination of prisons' administration;
- Coordination of prisons activities related to legislative drafting;
- Coordination of the prisons personnel work and training;
- Coordination and organisation of evaluation of prison officials;



- avavangistuse arendamise koordineerimine;
- vanglate osakonna pädevuses oleva vanglate eelarvemenetluse protsessi juhtimine;
- rahvusvahelise koostöö korraldamine ning vanglate välissuhtluse koordineerimine.
- Coordination of development of open imprisonment;
- Management of prisons' budget procedure process in the competence of prisons' department;
- Organisation of international cooperation and coordination of prisons' international communication.

Vanglad

Vangla on Justiitsministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus, mis viib täide vabadusekaotust ja eelvangistust. Käesoleval ajal on Eestis kahekso kinnist vanglat ja üks avavangla.

Prisons

A **prison** is a government agency in the area of government of the Ministry of Justice and its task is to implement imprisonment pre-trial imprisonment. At the moment there are eight closed prisons and one open prison in Estonia.

Tabel 1. Eesti vanglad
Chart 1. Estonian prisons

| Vangla Prison | Vangla tüüp Type of prison | Kinni peetavate isikute grupid Persons kept in prison |
|------------------------|---|---|
| Harku Vangla | Kinnine vangla Closed prison | <ul style="list-style-type: none"> • Naissoost täiskasvanud kinnipeetavad Adult female convicted prisoners • Naissoost alaealised kinnipeetavad Juvenile female convicted prisoners |
| Maardu Vangla | Kinnine vangla Closed prison | <ul style="list-style-type: none"> • Meessoost noored vahistatud Young male pre-trial prisoners |
| Murru Vangla | Kinnine vangla Closed prison | <ul style="list-style-type: none"> • Meessoost täiskasvanud kinnipeetavad Adult male convicted prisoners |
| Pärnu Vangla | Kinnine vangla Closed prison | <ul style="list-style-type: none"> • Meessoost täiskasvanud kinnipeetavad Adult male convicted prisoners |
| Rummu Avavangla | Avavangla Open prison | <ul style="list-style-type: none"> • Meessoost täiskasvanud kinnipeetavad Adult male convicted prisoners |
| Tallinna Vangla | Kinnine vangla Closed prison | <ul style="list-style-type: none"> • Meessoost täiskasvanud vahistatud Adult male pre-trial prisoners • Naissoost täiskasvanud vahistatud Adult female pre-trial prisoners • Meessoost täiskasvanud kinnipeetavad Adult male convicted prisoners |
| Tartu Vangla | Kinnine vangla Closed prison | <ul style="list-style-type: none"> • Meessoost täiskasvanud vahistatud Adult male pre-trial prisoners • Naissoost täiskasvanud vahistatud Adult female pre-trial prisoners • Meessoost täiskasvanud kinnipeetavad Adult male convicted prisoners |
| Viljandi Vangla | Kinnine vangla Closed prison | <ul style="list-style-type: none"> • Meessoost alaealised kinnipeetavad Juvenile male convicted prisoners |
| Ämari Vangla | Kinnine vangla Closed prison | <ul style="list-style-type: none"> • Meessoost täiskasvanud kinnipeetavad Adult male convicted prisoners |

III.

KARISTUSE TÄIDEVIIMINE IMPLEMENTATION OF CUSTODIAL SENTENCE

Vabadusekaotusliku karistuse täideviimist Eestis reguleerib alates 01.12.2000. a. kehtiv *Vangistusseadus*.

Vangistusseaduse kohaselt on vabadusekaotuse täideviimise eesmärk kinnipeetava suunamine õigusuulekale käitumisele ja õiguskorra kaitsmine. Kinnipeetava suunamine õigusuulekale käitumisele tagatakse tema vanglavälise suhtlemise, üld- ja kutsealase hariduse andmise, töötamise ja kinnipeetavaga tehtava sotsiaaltööga. Õiguskorra kaitsmine tagatakse kinnipeetavate üle teostatava järelevalvega.

Vabadusekaotuse täideviimine on jagatud kolme faasi: vastuvõtufaas, põhifaas ja vabastamisfaas. **Vastuvõtufaas** algab kinnipeetava vanglasse saabumisega ja selle eesmärgiks on kaasa aidata kinnipeetava vanglaeluga integreerumisele ning nn individuaalse resotsialiseerumisprogrammi koostamine, mis realiseerub kinnipeetava individuaalses täitmiskavas. Vastuvõtufaasile järgneb **põhifaas**, mille käigus viakse ellu kinnipeetava individuaalses täitmiskavas kavandatud meetmed. **Vabastamisfaasi** põhiülesandeks on kinnipeetava ettevalmistamine eluks pärast vanglast vabanemist.

The Imprisonment Act, in force since December 1st, 2000, stipulates the order and regulation of the implementation of custodial sentence and custody pending trial.

According to the Imprisonment Act the objective of the implementation of custodial sentence is directing of the prisoner to law-abiding behaviour and protection of the legal order. Directing of the prisoner to law-abiding behaviour will be secured through his communication with the outside world, by providing him with general and vocational education, by providing him with work and by social work with the prisoner. Protection of the legal order will be secured by surveillance, exercised over the prisoners.

Implementation of custodial sentence is divided into three phases: the reception phase, the basic phase and the release phase. The **reception phase** starts with the arrival of a prisoner in a prison and its objective is to help the prisoner to integrate and to adapt to the prison life; and also the elaboration of the individual re-socialisation programme, which is expressed in execution of the individual treatment programme of the prisoner. The reception phase is followed by the **basic phase**, in the course of which the measures, designed in the individual sentence plan will be carried into life. The main task of the **release phase** is to prepare the prisoner for the life after release from prison.

1. Vastuvõtufaas / Reception Phase

Vastuvõtufaas on kahestmeline. Esimene aste algab kui kinnipeetav saabub vanglasse ning ta paigutatakse vangla vastuvõtuosakonda.

The reception phase consists of two steps. The first step begins with the arrival of the prisoner into the prison and his placement into the reception department of the prison.

Saabumine vanglasse

Kinnipeetavale avatakse tema isiklik toimik, kuhu kantakse tema kinnipidamise alust puudutavad dokumendid, identifitseerimisabinõud, koostatav individuaalne täitmiskava ja muud seaduses ettenähtud dokumendid. Hiljemalt vanglasse saabumissele järgneval päeval kohtub kinnipeetav vangla direktori või tema poolt volitatud isikuga, kelle poolt kinnipeetav saab muuhulgas algteadmised oma õigustest ja kohustustest.

Individuaalse täitmiskava koostamine

Individuaalse täitmiskava koostamise eesmärgiks on planeerida igale kinnipeetavale individuaalne ja sobiv karistusaeg. Selle käigus selgitatakse välja vajalikud abinõud kinnipeetava individuaalseks resotsialiseerimiseks (hariduse pakkumise vajadus, võimalus tööd teha, oskused jne.) ja pannakse paika ajakava nende abinõude ellurakendamiseks.

Individuaalse täitmiskava koostamisest võtavad reeglina osa vangla psühholoog, sotsiaaltöötaja, õppetöö korraldaja, kinnipeetavate töö eest vastutav isik, arst ja mõni vangla osakonnajuhataja. Reeglina vaadatakse individuaalne täitmiskava üle kord aastas, noortel kinnipeetavatel iga kuue kuu järel ning vajaduse korral viakse sisse muudatused.

Pärast individuaalse täitmiskava koostamist on võimalik otsustada, millisesse vanglasse või vangla osakonda kinnipeetav paigutatakse, samuti kinnipeetava avavanglasse paigutamise võimaluse üle.

Individuaalse täitmiskava kinnitamise järel lõpeb vastuvõtufaas.

Arrival into the prison

A personal file will be opened for the prisoner upon his arrival into the prison, there will be entered the documents, concerning the basis of his detention, the measures of identification, the individual sentence plan, which is going to be elaborated and the other documents, stipulated by the law. No later than the day following his arrival into the prison the prisoner will meet the director of the prison or a person authorised by him, who among other things will introduce to the prisoner his rights and his obligations.

Elaboration of the individual sentence plan

The aim of elaboration of the individual sentence plan is to make the custodial sentence individual and suitable punishment for each prisoner. In the course of its elaboration the measures, necessary for individual re-socialisation will be identified (necessity to provide education, the ability to work, skills etc.) and a time schedule will be drawn up for their execution.

The persons, participating as a rule in elaboration of the individual sentence plan are the psychologist of the prison, the social worker, the person responsible for studies and for employment, the medical doctor and some of the heads of departments. The individual sentence plan will be reviewed as a rule once a year, in the case of young prisoners in every six months, and if necessary, amendments will be introduced.

After elaboration of the individual sentence plan it is possible to decide, into which prison or which department of the prison the prisoner will be placed, but also the possibility to place the prisoner into an open prison.

After the approval of the individual sentence plan the reception phase ends.

2. Põhifaas / Basic Phase

Põhifaasi peamiseks eesmärgiks on kinnipeetava individuaalse täitmiskava ellurakendamine. Laiemas plaanis kujutab põhifaas endast vangla igapäevast elukorraldust. Väga olulisel kohal on kinnipeetava vanglaväline suhtlemine, mis peab välismaa kinnipeetava sidemete katkemist ühiskonnaga. Kinnipeetava vanglaväline suhtlemine toimub lühiajaliste ja pikaajaliste kokkusaamiste, kirjavahetuse, telefonikõnede, aga ka lühiajaliste väljasõitude vormis.

Põhifaasi kõige olulisemaks küsimuseks ja samas ka resotsialiseerimisabinõude ellurakendamise raskuspunktiiks on kinnipeetava hõivatus. Põhiliselt tagatakse see kinnipeetavale hariduse omandamise ja töötamise võimaldamisega.

Vabadusekaotuse põhifaas vijakse täide kas avatud või kinnise täideviimise vormis. Reeglinna alustab kinnipeetav karistuse kandmist kinnises vanglas, kust on võimalik üleviimine avavanglasse.

Avavanglasse paigutamine

Kehtiva korra kohaselt paigutatakse kinnipeetav kinnisest vanglast avavanglasse ümber avavangla direktori taotluse ja justiitsministeeriumi vanglate asekantsleri otsuse alusel. Avavanglasse paigutatakse reeglina kergemaid kuritegusid toimepannud kinnipeetavad ja kinnipeetavad, kes on karistuse kandmise ajal kinnises vanglas üles näidanud enda usaldatavust ja õigusuulekat käitumist ja kelle suhtes on piisavalt alust oletada, et ta ei pane toime uusi õiguserikkumisi.

The principal aim of the basic phase is to carry the individual sentence plan into life. Generally speaking this basic phase represents in itself everyday life regulation in the prison. The communication with the outside world plays a very important role for the prisoner, and this means that we must avoid breaking of the prisoner's ties with the society. Communication of the prisoner with the outside world takes place in the form of short term and long term meetings, through correspondence and through telephone calls, but also in the form of a short-term outing.

The most important point in the basic phase and also the crucial point in implementing of the re-socialisation measures is to employ the prisoner with some kind of useful activity. This is mostly achieved by providing the prisoners with possibilities to work or to study.

The custodial sentence in the basic phase is enforced either in the form of open or closed enforcement. The prisoner begins to serve his sentence as a rule in a closed prison, from which he may be transferred into an open prison.

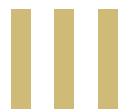
Placement into open prison

According to the currently valid order the prisoner will be transferred from closed prison to open prison on the basis of an application from the director of open prison and decision of Deputy Secretary General on prisons' of Ministry of Justice. The prisoners transferred to the open prison are, as a rule, those prisoners who have committed lighter offences and the prisoners, who have demonstrated their reliability and law-abiding behaviour in a closed prison and in whose case there is enough basis to presume that he would not commit new offences.

3. Vabastamisfaas / Release Phase

Selleks, et kinnipeetava integreerimine ühiskonda toimiks võimalikult valutult tehakse enne kinnipeetava reaalset vabastamist mitmeid ettevalmistusi. Levinumad on neist sotsiaalabi osutamine ning kinnipeetava ümberpaigutamine avavanglasse. Sotsiaaltöötaja abistab kinnipeetavat kontaktide loomisel perekonnaga aga ka erinevate sotsiaalhoolekannet teostavate ametiasutustega. Sisuliselt peab juba kogu karistuse täideviimise põhifaasis kinnipeetavaga tehtav töö olema suunatud tema vabastamise ettevalmistamisele. Vabastamisel makstakse kinnipeetavale välja tema vabanemistoetus, mis on kogutud kinnipeetava töötasust tehtavate mahaarvamistena.

In order to integrate the prisoner into society as smoothly as possible, it is necessary to carry out several preparatory activities prior to his release. The most widespread of these activities is provision of social assistance or the replacement of a prisoner into an open prison. The social worker assists the prisoner to establish contacts with the family, but also with different authorities, performing social welfare services. It means that already in the basic phase of enforcement of the sentence the work, conducted with the prisoner must be concentrated in its essence to prepare the prisoner for his release. At release the prisoner is entitled to receive his support, which has accumulated from the sums, deducted from his work remuneration.

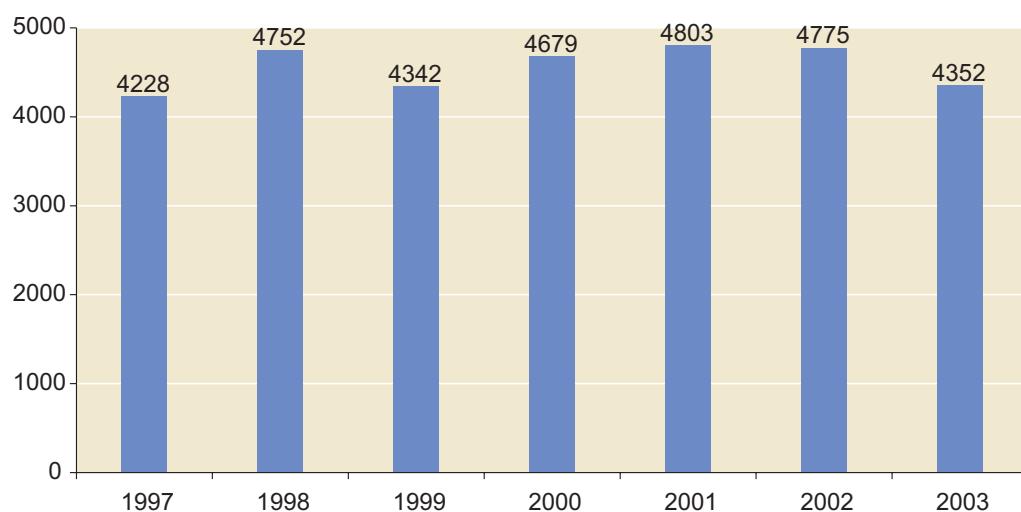


KINNI PEETUD ISIKUD PRISONERS

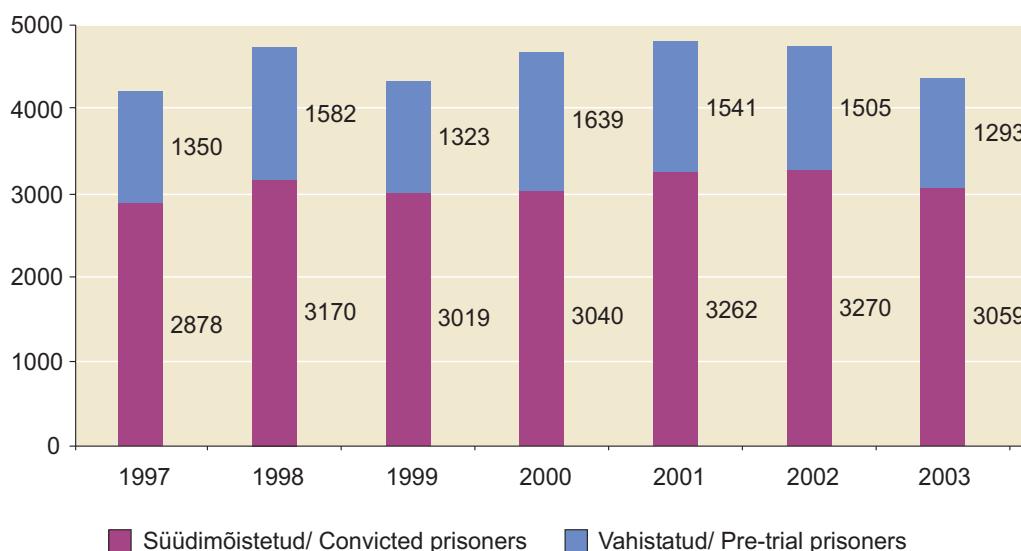
2003. a 1.jaanuari seisuga oli Eesti vanglates 4352 kinni peetud isikut. 3059 kinnipeetavat¹ ja 1293 vahistatut².

As of January 1, 2003, the total number of prisoners in Estonian prisons was 4352 – 3059 convicted prisoners and 1293 pre-trial prisoners.

Joonis 1. Kinni peetud isikute arv
Figure 1. Number of prisoners

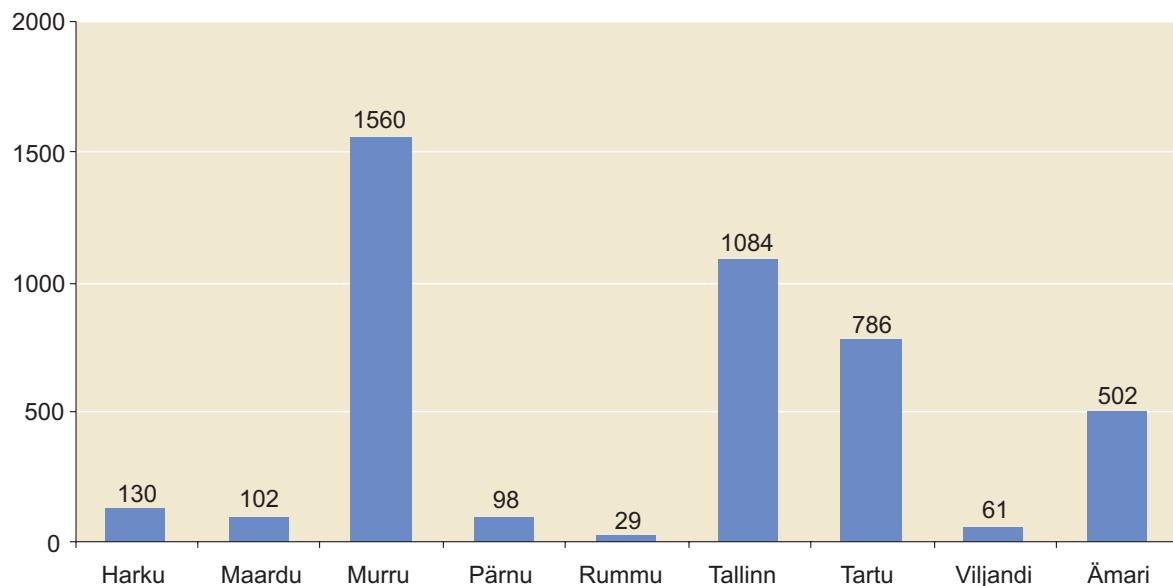


Joonis 2. Kinni peetud isikute arv süüdimõistetute ja vahistatute lõikes seisuga 01.01.03
Figure 2. Number of convicted and pre-trial prisoners as of 01.01.03.



¹ Kinnipeetav on vanglas vabadusekaotust kandev süüdimõistetu

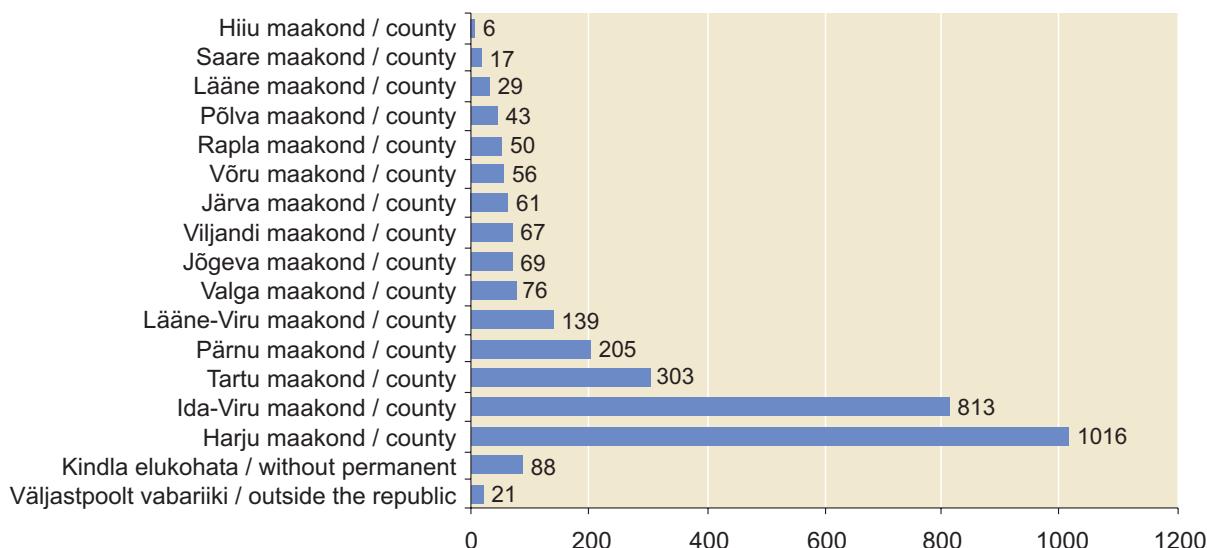
² Vahistatu on isik, kes kannab eelvangistust kinnise vangla eelvangistusosakonnas.

Joonis 3. Kinni peetud isikute arv vanglate lõikes seisuga 01.01.03**Figure 3.** Number of prisoners in different prisons as of 01.01.03

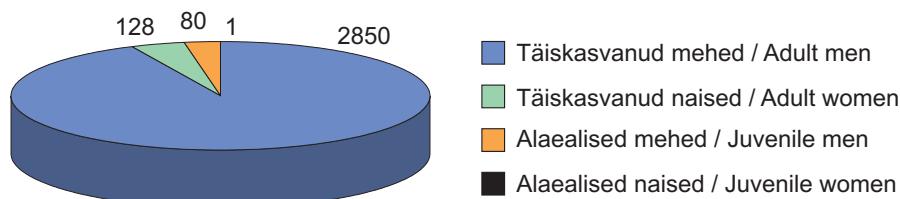
1. Kinnipeetavate struktuur / Structure of Convicted Prisoners

Alljärgnevalt on vaadeldud neid 3059 kinnipeetavat, kes viibisid Eesti vanglates seisuga 01.01.03 ja kuidas see on muutunud aastate lõikes.

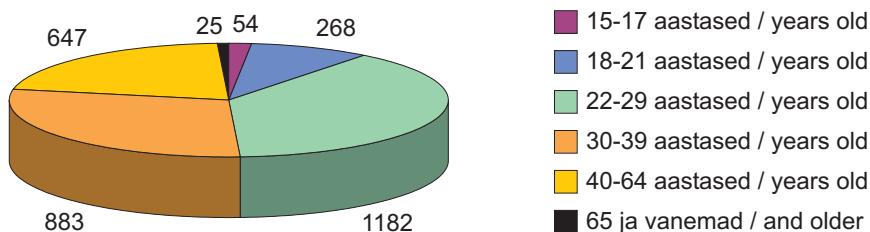
The following distributions reflect those 3059 convicted prisoners who were kept under custody in Estonian prisons as of January 1, 2003, and the dynamics of different statistical data during recent years.

Joonis 4. Kinnipeetavate jaotus elukoha järgi seisuga 01.01.03**Figure 4.** Breakdown of convicted prisoners by their residence as of 01.01.03

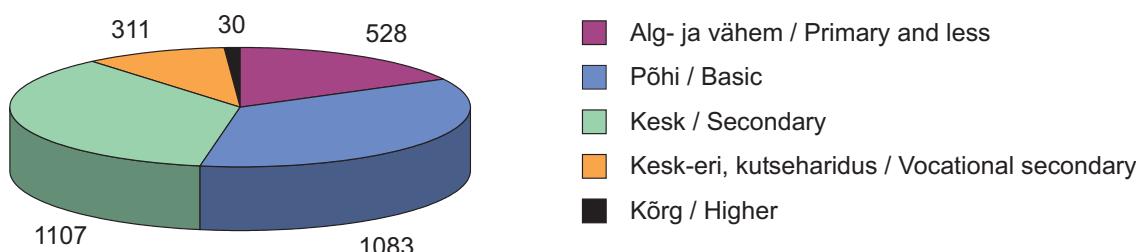
Joonis 5. Kinnipeetavate jaotus soo järgi
Figure 5. Breakdown of convicted prisoners by sex



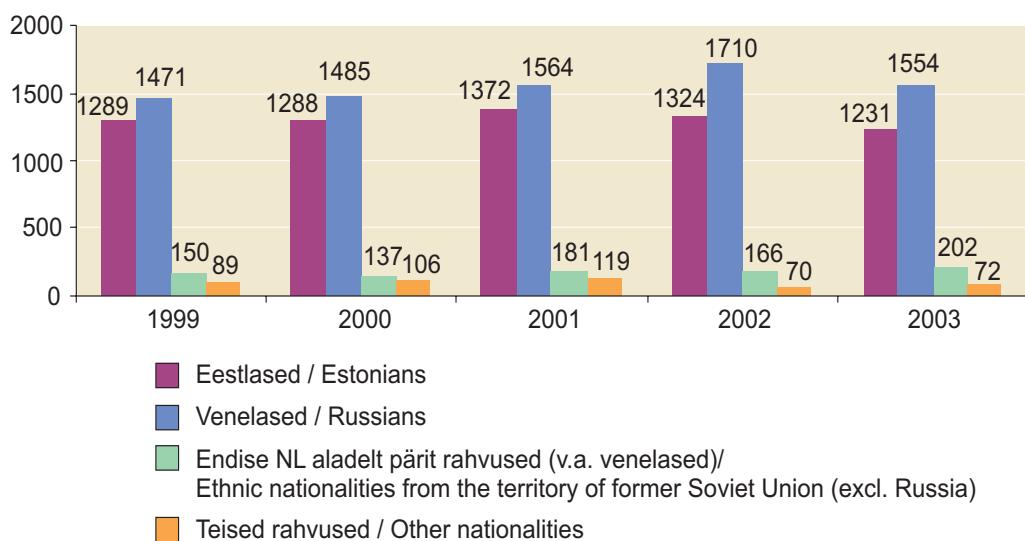
Joonis 6. Kinnipeetavate jaotus vanuse järgi
Figure 6. Breakdown of prisoners by age



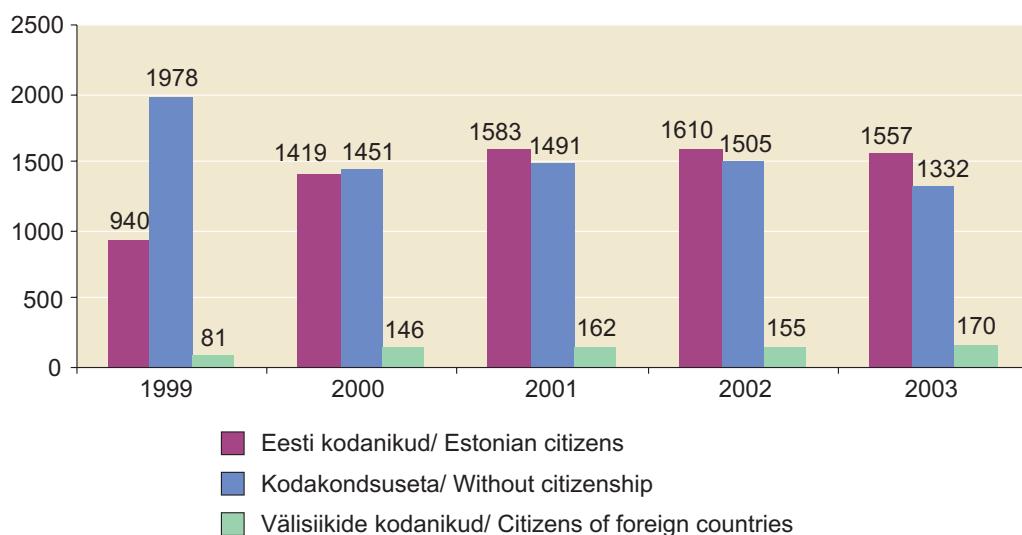
Joonis 7. Kinnipeetavate jaotus hariduse järgi
Figure 7. Breakdown of convicted prisoners by education



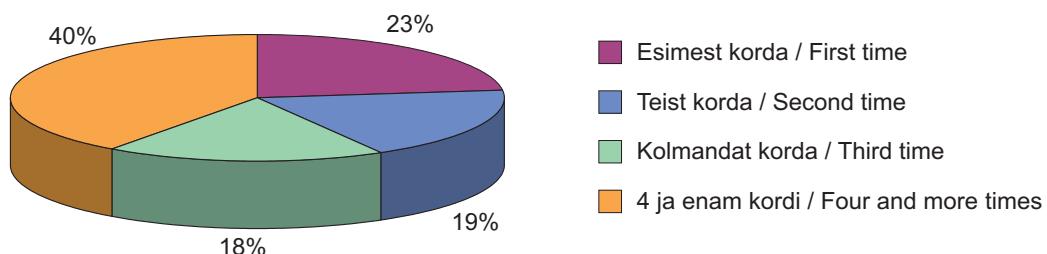
Joonis 8. Kinnipeetavate jaotus rahvuse järgi
Figure 8. Breakdown of convicted prisoners by nationality



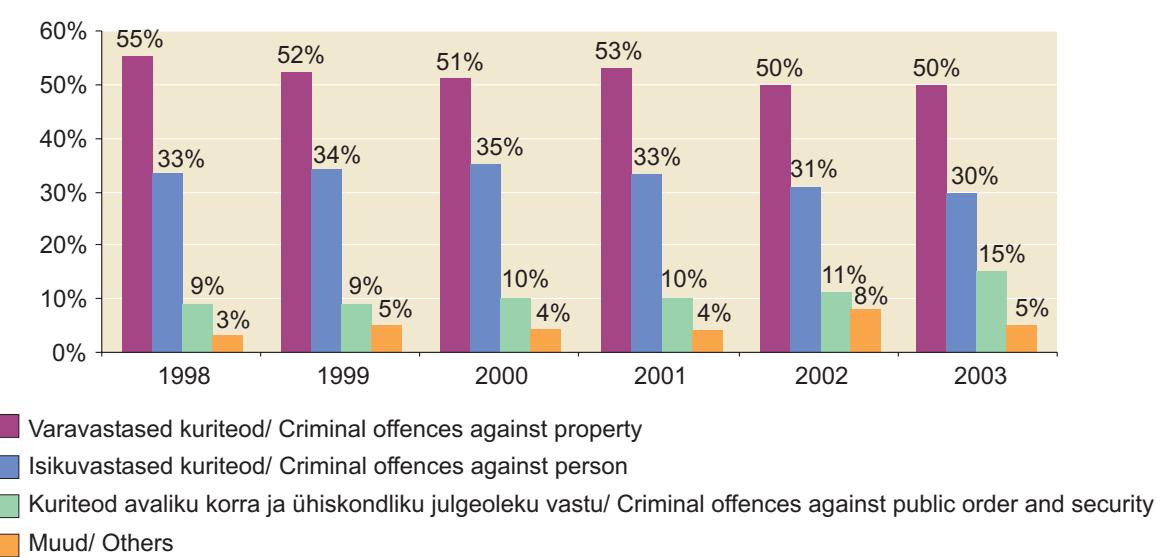
Joonis 9. Kinnipeetavate jaotus kodakondsuse järgi
Figure 9. Breakdown of convicted prisoners by citizenship



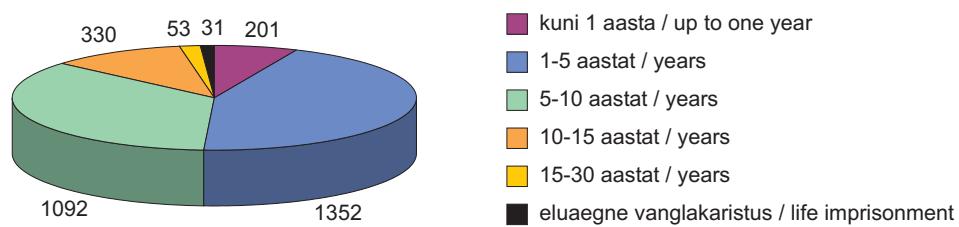
Joonis 10. Kinnipeetavate jaotus karistatuse järgi
Figure 10. Breakdown of convicted prisoners by recidivism



Joonis 11. Kinnipeetavate jaotus kuriteoliikide järgi
Figure 11. Breakdown of convicted prisoners by the main offence

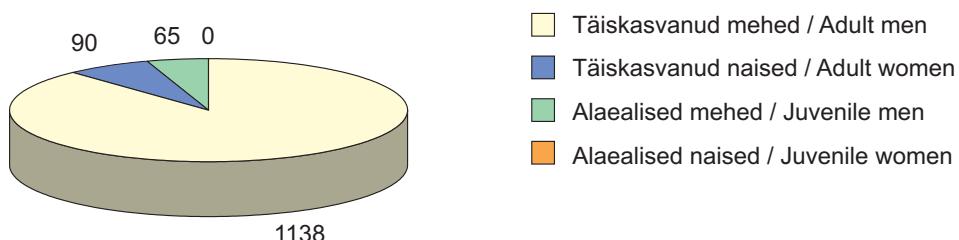


Joonis 12. Kinnipeetavate jaotus karistusaja pikkuse järgi
Figure 12. Breakdown of convicted prisoners by the length of sentences



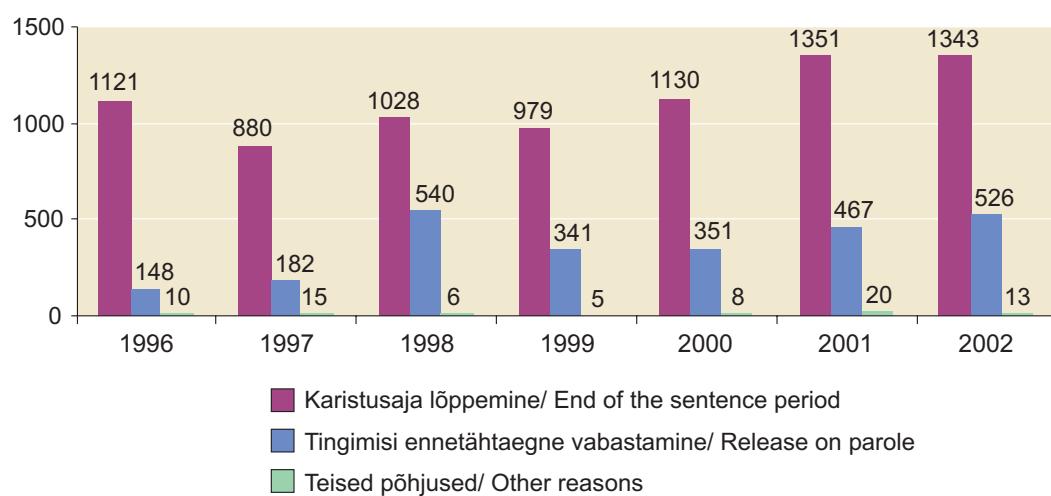
2. Vahistatute struktuur / Structure of Pre-trial Prisoners

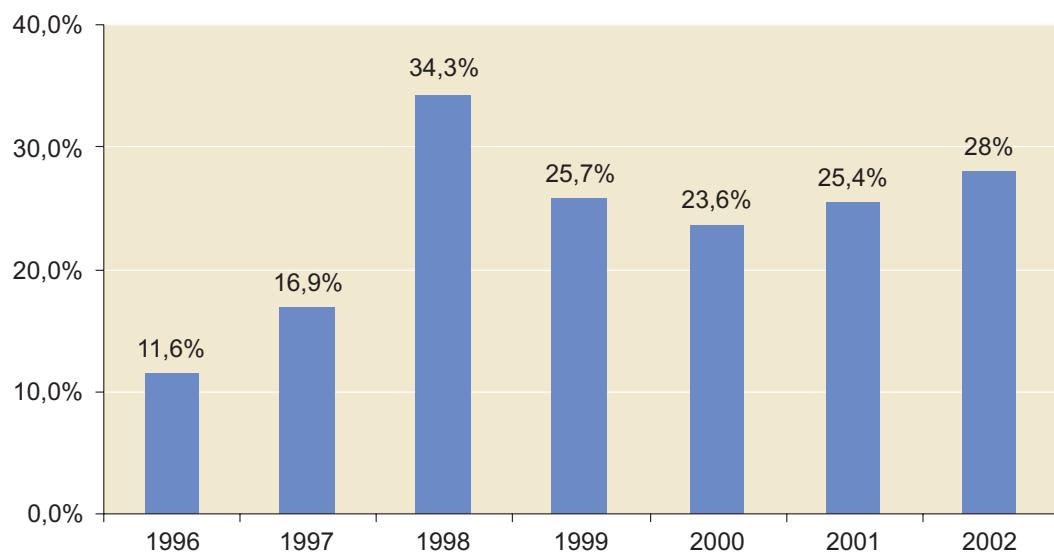
Joonis 13. Vahistatute jaotus soo järgi seisuga 01.01.03
Figure 13. Breakdown of pre-trial prisoners by sex as of 01.01.03



3. Kinnipeetavate vabastamine / Release of Prisoners

Joonis 14. Kinnipeetavate vabastamine
Figure 14. Release of convicted prisoners



Joonis 15. Tingimisi ennetähtaegne vabastamise osakaal**Figure 15.** Release on parole**Tabel 2.** Kinnipeetavate vabastamine tingimisi enne tähtaega vanglate kaupa 2002.a.**Chart 2.** Release on parole from different prisons

| | Harku Vangla | Kesk-vangla | Maardu Vangla | Murru Vangla | Pärnu Vangla | Rummu Avavangla | Tallinna Vangla | Viljandi Vangla | Ämari Vangla | Tartu vangla | Kokku Together |
|------|--------------|-------------|---------------|--------------|--------------|-----------------|-----------------|-----------------|--------------|--------------|----------------|
| 1999 | 30 | 22 | 2 | 119 | 9 | 0 | 31 | 68 | 60 | | 341 |
| 2000 | 17 | 24 | 0 | 143 | 6 | 0 | 27 | 64 | 75 | | 356 |
| 2001 | 30 | 31 | 4 | 205 | 13 | 20 | 33 | 49 | 82 | | 467 |
| 2002 | 26 | 1 | 1 | 255 | 17 | 35 | 27 | 57 | 103 | 4 | 526 |

IV.**VANGLATE TEGEVUS
ACTIVITIES OF PRISONS**

Karistussüsteemi reformimise eesmärgiks on arendada välja paindluk ja individualiseeritud karistussüsteem, kus vabadusekaotusliku karistuse kohaldamisel on tähelepanu keskpunktis kuritegeliku käitumise põhjused igal üksikul juhul. See tõstab oluliselt resotsialiseerimisprogrammide (hariduslike ja sotsiaalsete) osatähtsust.

Vangistusseadus sätestab, et vangistuse eesmärk on suunata kinnipeetav õigusuulekale käitumisele.

Sotsiaalhoolekande alaselt on oluline säilitada ja täiustada isiku iseseisvat toimetulekuvõimet vastavate oskuste ja teadmiste arendamise parandamise kaudu.

Kinnipeetava resotsialiseerimine tagasi ühiskonda toimub peamiselt läbi õppimis- ja töövõimaluse pakumise, sotsiaaltöö, psühholoogilise nõustamise, religioosse tegevuse ja meditsiinilise abi osutamise.

The aim of penal reform is development of a flexible and individualised penal system, where at enforcement of the sentence in each individual case the reasons for criminal behaviour are in the centre of attention. This will significantly increase the importance of re-socialisation (educational and social) programmes. The Imprisonment Act stipulates that the objective of the imprisonment after the person is released from the prison is to prevent him from committing new offences. In the field of social welfare it is important to maintain and to improve the person's ability to cope with himself by means of improving pertinent skills and knowledge.

Re-socialisation of the prisoner into the society takes place mainly through providing the persons with possibility to work or to study, by social work, by psychological counselling, by religious activity and by rendering medical assistance.

1. Tööhõive / Employment

Vangistusseaduse kohaselt on kinnipeetav kohustatud töötama. Töökohustust ei ole vahistatutel, enam kui 63 aasta vanustel süüdimõistetutel ning süüdimõistetutel, kes õpivad või kellel ei ole meditsiinilistel näidustustel lubatud töötada.

Kinnipeetavate tööhõive suurendamiseks ning vanglate tootmisvarade paremaks majandamiseks loodi 2001. aastal kinnipeetavate tootva töö korraldamisega tegelev eraõiguslik, 100% riigile kuuluv äriühing Aktsiaselts Eesti Vanglatööstus. Ümberkorralduse eesmärkideks oli kinnipeetavate tööhõive suurendamine, toodangu konkurentsivõime tõstmine ning vanglate kulude vähendamine.

2002. aastal toimus AS-i Eesti Vanglatööstus tegevuses oluline areng.

According to the Imprisonment Act a prisoner is obligated to work. The obligation to work does not include pre-trial prisoners, prisoners over the age of 63, studying prisoners or prisoners who are not allowed to work due to medical reasons.

With the purpose to increase prisoners' employment and to improve the management of the production resources of prisons a Public Limited Company Eesti Vanglatööstus (Estonian Prison Industries) with 100% state ownership was created in 2001. The aims of the reorganisation were the increasing of prisoners' employment, increasing the competitiveness of the production and reducing of prisons' expenses.

There has been significant development in the activities of PLC Estonian Prison Industries in 2002. The average number of prisoners

Ettevõttes töötas 2002. aastal keskmiselt 183 kinnipeetavat, mis on 35,6% rohkem kui eelmisel tegevusaastal. Ettevõtte realiseerimise netokäive 2002. aastal oli 11,7 miljonit krooni, käive kasvas aasta jooksul 2,3 korda.

2002. aastal käivitati uute projektidena töö Rummu saeveskis ning paekivistööstuses, kus töötavad Ämari Vangla kinnipeetavad väljaspool vanglat. 2002. aasta novembris alustas tööd esimene brigaad äsja avatud Tartu Vanglas. Aasta oli murranguline riiklike tellimuste täitmise osas, edukalt täideti riiklikud suurhanked Tartu Vangla kambrimööbli, vormirietuse, kinnipeetavate voodivarustuse ning okaslindi osas. Tartu Vangla mööblihange on suurim kinnipeetavate poolt edukalt täidetud riiklik hange alates Eesti Vabariigi taasiseseisvumisest.

Harku Vanglas jätkus 2003. aastal vormirietuse tootmise arendamine ja täiustamine, töökohtade arv saavutas vanglas maksimumi. Ämari Vanglas



jätkus metallkonteinerite, plekknõude, puitvarte ning okaslindi tootmine. Alustati vanglate metallmööbli ning metallist mööblidetailide valmistamist. 2002. aasta mais tööd alustanud Rummu saeveski keskendub okaspuidu teenussaagimisele ning kaubaaluste koostamisele. Käiku antud paetööstuse esimene etapp keskendub kivist treitoodete ning ehituskivi valmistamisele.



working in the enterprise in 2002 was 183, which is 35,6% more than a year earlier. The realised net turnover of the enterprise in 2002 was 11,7 million Estonian crowns (EEK), the turnover has grown 2,3 times during 2002.

The new projects started in 2002 were Rummu sawmill and limestone industry where prisoners from Ämari work outside the prison. In newly opened Tartu Prison first team started to work in November 2002. In 2002 there was a breakthrough in public procurements, large-scale public procurements for Tartu Prison cell furniture, uniforms, prisoners' bed clothing and barbed wire were completed successfully. Furniture procurement for Tartu Prison is the biggest public procurement successfully completed by prisoners since the re-independence of the Republic of Estonia.

The development and improvement of production of uniforms was continued in Harku Prison in 2003, the number of job positions in prison reached maximum. The production of metal containers, tin dishes, wooden handles and barbed wire was continued in Ämari Prison. Production of metal furniture and parts of furniture was started. Rummu sawmill which started to work in May 2002 concentrates mainly on sawing coniferous wood by order and compiling pallets. Initial stage of newly established limestone industry concentrates on production of turning products and construction stone.

Employment in Murru Prison based on private

Tööhõive Murru Vanglas põhines 2002. aastal erainitsiativil, jätkus traditsiooniliste toodete valmistamine. Algasid ettevalmistused töötsooni haldusküsimuste üleandmiseks AS-ile Eesti Vanglatööstus.

2003. aastal on ettevõtte põhieesmärkideks tööhõive jätkuv suurendamine, rentaabluse parandamine ning erainitsiativi osakaalu suurendamine. Oluline osa erainitsiativil tööandjana on Murru ja Tartu vanglates. Kavas on suurendada erainitsiativi osa Ämari Vanglas, likvideerides ebarentaablid tootmisharud. Ettevõtte struktuuri lisandub Rummu pesumaja, samuti hakkab ettevõte tegelema Murru Vangla töötsooni haldusküsimustega, võttes enda peale kogu suhtlemise eraettevõtetega.

initiative in 2002, the production of traditional products continued. Preparations for transferring the administration of working zone to Estonian Prison Industries were started.

The main goals of the company in 2003 are the continuing increase of employment, improvement of profitability and increasing the part of private initiative. Private initiative has an important part as employer in Murru and Tartu prisons. There is a plan to increase the part of private sector also in Ämari Prison in connection with liquidating non-profitable industries. The structure of the company will be supplemented with Rummu laundry-house, the company will also be handling the administrative questions of Murru working zone taking the responsibility of communicating with private enterprises organizing work in Murru Prison.

2. Haridus / Education

Hariduse andmise eesmärgiks on kinnipeetava ettevalmistamine vabanemiseks, toetades isiksuse terviklikku arengut ja iseseisva toimetulekuvõime suurenemist. Hariduskorralduse arendamisel on aluseks Euroopa Nõukogu soovitused Nr R (89) 12 haridusest vanglas.

Kinnipeetavale võimaldatakse hariduse omandamine kas vanglas tegutsevates riiklikest kutsekoolides või väljaspool vanglat tegutsevate munitsipaalomandis elevate kutseõppakeskuste ja täiskasvanute gümnaasiumide baasil. Samuti on kinnipeetaval võimalus taotleda luba õppima asumiseks väljapoole vanglat. Õppiv kinnipeetav on vabastatud töökohustusest. Materiaalseid hüvitisi õppimise eest kinnipeetavale ette nähtud ei ole. Õpetöö toimub eesti ja vene keeles.

Vanglates tegutsevad koolid kuuluvad valdavalt Haridusministeeriumi haldusalasse, kuid Tartu Vanglas ja Pärnu Vanglas õpetatakse kinnipeetavaid munitsipaalõppeasutuste baasil. Haridusministeeriumi eelarvest kaetakse õpetajate töötasud ja kooli halduskulud.

The aim of providing education is to prepare prisoners for release by supporting the comprehensive development of personality and increasing the ability to cope independently. The development of arrangement of education is based on European Council Recommendations No R (89) 12 "Education in Prison".

The prisoner is enabled to obtain education whether in state owned vocational schools operating inside prison or on the basis of municipal vocational education centres or adult upper secondary schools operating outside prison. The prisoner may also apply for a permit to study outside the prison. Studying prisoner is released from the duty to work. There are no material benefits prescribed for studying prisoners. Instruction is given both in Estonian and in Russian language.

The schools operating in prisons mostly belong to the area of government of the Ministry of Education, however in Tartu Prison and in Pärnu Prison the prisoners receive education on the basis of municipal educational institution. The salaries of



Justiitsministeeriumi eelarve baasil kindlustatakse koolile õppepinnad, sealhulgas õppetöökjad, seadmed, õppevahendid.

2001/2002 õppeaastal oli lisaks üldhariduse omandamisele vanglates võimalik õppida järgmisi erialasid: elekter- ja gaasikeevitaja, remondilukksepp, remondielektrik, maaler-krohvija, treial-freesija ehitusviimistleja, müürsepp, aednik, väikeettevõtte töökorraldus, müügiesindaja, ömbleja, kinnisvara-hooldaja, pehme mööbli parandaja. Mitte-eestlaste integratsiooni programmi raames korraldati riigikeeleõpet ja kodakondsuseksamiks ettevalmistavaid kursusi.

Iseseisva õppimise võimalust kasutavad kinnipeetavad vanglaraamatukogude fondide baasil. Peamiselt on siis tegemist keeleõppega.

teachers and the administrative costs of the school are covered from the budgetary means of the Ministry of Education. The premises of the school, including study-workshops, appliances and study aids are ensured from the budgetary means of the Ministry of Justice.

In addition to obtaining general education there was also possibility to obtain following vocational areas of specialisation in prisons in the school-year 2001/2002: electric- and gas-welder, renovation locksmith, renovation electrician, painter-plasterer, turner-miller, construction finalizing, mason, gardener, administration of small enterprise, salesman, sewer, real estate maintenance, repairer of soft furniture. In the framework of the integration programme of non-Estonians teaching of Estonian language and courses of preparing for citizenship examinations were arranged.

Prisoners use the possibility for independent studying on the basis of the prison libraries collections. It is mainly the case of language studies.

3. Sotsiaalhoolekanne / Social Welfare

Sotsiaalhoolekande valdkonnas peame kõige olulisemaks kinnipeetava toimetulekuvõime alahoidmist ja suurendamist, selleks vastavate oskuste ja teadmiste arendamise kaudu.

Kinnipeetavale vangistuse ajal tema individuaalselele vajadustele vastava konkurentsivõimelise hariduse ja sotsiaalse abi andmine täidab eripreventsiooni eesmärki.

Vangla sotsiaaltöö

Vangla sotsiaaltöö eesmärk on aidata kinnipeetaval säilitada ja luua sotsiaalseid olulisi ja positiivseid kontakte väljaspool vanglat, suurendada tema iseseisvat

The most important thing in the area of social welfare is the preserving and increasing the coping ability of the prisoner by developing the necessary skills and knowledge. Providing prisoner with competitive education and social aid that meets his individual needs has a special-preventive goal.

Social work in prison

The aim of the social work in prison is to help the prisoner to maintain and develop essential social and positive contacts outside prison, increase his or her ability to cope independently and to influence him or her to behave law-obediently.



toimetuleku võimet ning mõjutada teda käituma õiguskuulekalt.

Tavaliselt on õigusvastane käitumine põhjendatav indiviidi isiklike ja sotsiaalsete probleemidega, millest tulenevalt hõlmab kinnipeetavaga tehtav sotsiaaltöö nii tema isiklike, majanduslike kui ka õiguslike küsimuste lahendamist.

Sotsiaaltööd vanglas teostab sotsiaaltöötaja, kes on vangla koosseisuline teenistuja, kuid mitte vanglaametnik. Sotsiaaltöötaja ülesandeks on kinnipeetava mitmekülgne nõustamine, mis eeldab usaldussuhet.

Vangla sotsiaaltöö olemust on võimalik iseloomustada läbi järgnevalt kirjeldatud vastuvõtu-, põhi- ja vabastamisfaasi.

Vastuvõtufaasis röhk vabadusse jäänud perekonna turvalisusele, töökoha säilitamise võimalustele, vara kindlustamise vajadusele. Informatsioon vajalike abinõude rakendamiseks saadakse kinnipeetava vastuvõtmisel temaga vesteldes. Samas tehakse kindlaks ka kinnipeetava alkoholi- ja narkootikumiprobleemid, kutseoskused ning töökogemused, tema soov omandada vanglas üld- või kutseharidust. Saadud informatsiooni põhjal esitab sotsiaaltöötaja oma ettepanekud kinnipeetava individuaalse täitmiskava koostamiseks.

Põhifaasis osutab sotsiaaltöötaja kinnipeetavale sotsiaalküsimustes õigusabi, toetab tema suhete säilimist või taastamist perekonnaliikmetega, aitab luua või säilitada kontaktte tööandjaga, toetab kinnipeetavat õpingutes tekkida võivate raskuste ületamisel, on vahendajaks kinnipeetava ja vanglaametnike ning

The reasons for the unlawful behaviour are usually person's personal and social problems. Pursuant to that the social work conducted with the prisoner includes solving his personal, economical as well as legal problems.

Social work in prison is conducted by a social worker, who is prison's staff public servant but not a prison officer. The task of the social worker is the versatile counselling of a prisoner which requires confidential relationship.

The essence of social work in prisons may be characterised through the following reception, basic and release phase.

In the reception phase the main asset is laid on the security of the family left in the free world, on the possibilities of retaining the job, on the necessity to insure the property. Information necessary for implementing corresponding measures is received from conversation with the prisoner. At the same time it must be established whether or not prisoner has problems with alcohol or narcotic substances, what are his or her vocational skills and working experience, his or her wish to obtain general or vocational education in prison. Social worker presents his or her proposals for preparing prisoner's individual treatment programme based on the information received.

In the basic phase the social worker provides prisoner with legal aid in social questions, supports the maintaining or restoring his or her relations with the members of the family, helps to develop or maintain contacts with employer, helps the prisoner to overcome difficulties that may occur during his or her studies, is the mediator in solving disputes and arguments which may arise between the prisoner and prison officer or between the prisoners.

In release phase the social worker must help the prisoner to solve problems that have risen due to the reason that the contacts with outside world have significantly worsened during the time of imprisonment. The prisoner has often lost his socially significant connections, place of

kinnipeetavate omavahelistes suhetes tekkivate tüliküsimuste lahendamisel.

Vabastamisfaasis peab sotsiaaltöötaja aitama kinnipeetalval lahendada probleeme, mis on tekkinud sellest, et kinnipidamise ajal on kinnipeetava kontaktid väliskeskonnaga oluliselt halvenenud. Sageli on kinnipeetav kaotanud talle sotsiaalselt olulised sidemed, elukoha, töö, sissetulekud jne. Vabastamise ettevalmistamisel aitab sotsiaaltöötaja kinnipeetavat dokumentide muretsemisel, töö- ja elukoha leidmisel ning hoolekande kaudu toetuse muretsemisel.

Sotsiaalhoolekandealased tegevused

2002. aastal viidi vanglates läbi mitmeid sotsiaalhoolekandealaseid tegevusi.

Harku Vangla – alustati loengutega teemadel „Kuidas konkureerida tööturul“ ja „Sotsiaalabi võimalused vabaduses“. Loengutest said kinnipeetavad konkreetseid teadmisi ja oskusi vabaduses toimetulekuks.

Tallinna Vangla - Pilootprojekt

„Resotsialiseerimispüüdlused“ . Projekt viidi läbi perelaagri vormis. Eesmärgiks oli tagada kinnipeetavate parem ettevalmistatus vangistusest enne tähtaega vabanemiseks, selleks viidi kinnipeetav välja vanglarutiinist ja anti võimalus olla koos perega.

Perelaagris viidi läbi loengud peredele, anti ülevaade pere struktuurist, rollidest, kriisidest, seksuaalsusest, vanemlikest oskustest, konflikti lahendamise oskustest jms.

Ämari Vangla – Jätkus 2001. aastal alguse saanud ja kinnipeetavate poolt kõrgelt hinnatud toimetulekuoskuste programm „Töökasvatus“, mille eesmärgiks tööharrjumuse kujundamine. Programmi käigus on kinnipeetavatel võimalus käia tööl väljaspool vanglat, õppida toiduvalmistamist, saada osa perepäevadest jms.

Viljandi Vangla – Viidi läbi programm „Kuidas tunda end hästi ilma

residence, job, income etc. At preparing the release the social worker helps the prisoner in procuring documents, finding a job and a place to live and also in procuring social subsidies.

Activities relating to social welfare

There were several activities relating to social welfare conducted in prisons in 2002.

Harku Prison – lectures on topics “How to compete on the job market” and “Possibilities for social aid in freedom”. Prisoners received specific knowledge and skills for coping in freedom.

Tallinn Prison – Pilot project “Re-socialisation pursuits”. Project was implemented in the form of family camp. The aim was to guarantee that prisoners will be better prepared for release on parole, for that purpose prisoners were taken out of prison routine and they were given a chance to be with their families.

In family camp there were lectures for families, an overview was given of family structure, roles, crisis, sexuality, parental skills, skills to solve conflicts etc.

Ämari Prison – A coping skills’ programme “Work training” started in 2001 with the aim to shape working habits continued. The programme is highly appreciated by prisoners. Prisoners have the opportunity during the programme to go to work outside the prison, learn to cook, take part of family days etc.

Viljandi Prison – during programme “How to feel good without narcotic substances” prisoners learned to define “self”, valuing oneself, they also learned how to take responsibility, to set goals for the future, they were helped to understand the role of the pressure from friends in drug behaviour and were taught positive thinking and positive attitude towards life.

Maardu Prison – there were different events organised for remand prisoners:

Sports games in the yard in summer; a game “Lucky Lottery”; there were competitions between cells in solving cross-

sõltuvusaineteta“, mille käigus õppisid kinnipeetavad “mina” määratlemist, enesevärtustamist, sealhulgas õpiti vastutuse võtmist, tuleviku eesmärkide seadmist aidati mõista eakaaslaste surve osa uimastikäitumises, õpetati positiivset mõtlemist ja - elukäsitlust.

Maardu Vangla - Viidi läbi erinevaid üritusi vahistatute vaba aja sisustamiseks:

suvel spordimängud õuel; vahistatutele toimus huvimäng „Õnneloos“; toimus kambritevaheline ristsõnade lahendamise, jutu- ja joonistusvõistlus, võistlus puhtuses ja korras.

Koostöös AIDS-i ennetuskeskusega viidi läbi HIV/AIDS loengud eesmärgiga tõsta vahistatute ja kinnipeetavate teadlikkust: kokku osales 93 kinni peetud isikut.

Pärnu Vangla - Pärnu Vanglas toimus 2002. a. sotsiaalõpe kutseharidusprogrammi raames. Pärnu Kutseõppakeskuse poolt õpetatava eriala infotehnoloogiaõppe ühe moodulina pakutakse toimetulekuõpetust, mille eesmärgiks on iseendaga toimetulekuoskuste, suhtlemisoskuste, perekonnas ja kogukonnas elamise oskuste arendamine; tööleidmisoskuste ja seadusandluse tundmise parandamine.

Suurt populaarsust kinnipeetavate hulgas on leidnud ka **infotunnid**, mille käigus tutvustatakse nädala ajalehti, arutletakse huvitavamate uudiste ja artiklite üle, kutsutakse külalisi, edastatakse informatsiooni ühiskonnas toimuva kohta.

Rummu Avavanglas – toimusid eneseabiprogrammid, mille eesmärgiks oli kinnipeetavatele õpetada enesekehtestamist ja konfliktide lahendamist.

Murru Vangla – Toimusid vestluseringid HIV-positiivsetele sealhulgas ka vestlusringid tervisekasvatuse teemadel.

Sotsiaalsed rehabilitaatsiooniprogrammid

Sotsiaalsete rehabilitaatsiooniprogrammide ehk sotsiaalõppaprogrammide eesmärk on

word puzzles, story and drawing competition, competition in keeping the cell clean.

In cooperation with AIDS prevention centre there were lectures on HIV/AIDS in order to raise the awareness of remand and convicted prisoners: altogether 93 prisoners participated.

Pärnu Prison – social training in 2002 was conducted in connection with vocational education programme. There is a coping training provided as a part of information technology training taught by Pärnu Vocational Training Centre. The aim of the coping training is to develop one's independent coping skills, communication skills, skills to live in family and community, also skills to find job and knowledge about legislation.

Very popular among prisoners have been also **information hours** during which week's newspapers are introduced, most interesting news and articles are discussed, visitors are invited to take part of those hours, information about events in the society is forwarded.

Rummu Open Prison – there were self-help-programmes which goal was to teach prisoners self-establishing and conflict solving.

Murru Prison – there were discussion circles for HIV-positive prisoners, including on the topic of health education.

Social rehabilitation programmes

The aim of social rehabilitation programmes or in other words social training programmes is to teach prisoners social skills which would help them to cope in the society law-obediently. The social training programmes are mostly implemented by prison psychologists and social workers. Social training programmes implemented in prisons can be divided into central and non-central. Central programmes are those techniques that are tried to use in all prisons. They are for example **“Anger management”** and **“Aggression Replacement Training”** for aggressive

õpetada kinnipeetavatele sotsiaalseid oskusi, mis aitaksid neil ühiskonnas seaduskuulekalt toime tulla. Sotsiaalõppeprogramme viivad vanglates läbi peamiselt vanglate psühholoogid ja sotsiaaltöötajad. Vanglates toimuvaid sotsiaalõppeprogramme võib jagada tsentraalseteks ja mittetsentraalseteks. Tsentraalsed programmid on need tehnikad, mida püütakse juurutada kõikides vanglates. Nendeks on näiteks "Viha juhtimine" ja "Agressiivsuse asendamise treening" agressiivsetele kinnipeetavatele. Seestavu mittetsentraalsed programmid erinevad vanglate lõikes ja sõltuvad neid läbi viiva personali initsiativist, teadmistest ja oskustest. Näiteks võib tuua perepäevade korraldamise Tallinna Vanglas, "Positiivse mõtlemise programm" Ämari Vanglas, "Suhtlemistreeningud" Murru Vanglas jne.

Kuni 2003 aastani on Eesti vanglates käimas üks tsentraalne sotsiaalõppeprogramm – "**Viha juhtimine**". Antud tehnika baseerub kognitiiv-käitumuslikul inimkäsitlusel ja on möeldud impulsiiv-agressiivsetele kinnipeetavatele. Üheksa rühmatunni jooksul õpitakse vihatekitavate olukordade äratundmist; kehakeele valitsemist; lõdvestumist ja rahustavat mõtlemist; asjalikku ja kehtestavat suhtlemisviisi; kriitika, solvangute ja rühma survega toimetulekut; enese vihaleõhutamise tuvastamist; käegalõõmise vältimist ning enesemotiveerimist. Seda tehnikat on praktiseeritud poolteist aastat, kokku kuues Eesti vanglas: Murru, Viljandi, Ämari, Maardu, Pärnu ja Harku Vanglas. Toimunud 13 "Viha juhtimise" kursust ligikaudu 70-le kinnipeetavale on olnud nii eesti- kui ka venekeelsed.

Lisaks vangidele on viha juhtimist õpetatud ka vanglaametnikele Viljandi Vanglas.

2003. aastaks on Justiitsministeerium Phare programmi "Kriminaalpreventsioon" raames hankinud veel kahe sotsiaalõppeprogrammi koolituse. Plaanis on Eesti vanglates juurutada "**Motiveerivat intervjuud**" ja "**Agressiivsuse asendamise treeningut**".

prisoners. Non-central programmes however differ from prison to prison and depend on the initiative, knowledge and skills of the personnel implementing those programmes. Examples here are the organising of family days in Tallinn Prison, "Positive thinking programme" in Ämari Prison, "Communication trainings" in Murru Prison etc.

Until 2003 there has been one central programme implemented in Estonian prisons – "**Anger management**". This technique is based on cognitive-behavioural model and its target group is impulsive-aggressive prisoners. During nine group sessions prisoners learn how to recognize situations causing anger; how to control body language; relaxing and calming thinking; appropriate and establishing way of communicating; how to handle critique, insults and pressure of the group; how to recognize instigating of anger by oneself; how to avoid the feeling of "letting go", and self-motivation. This technique has been practiced a year and a half altogether in six Estonian prisons: in Murru, Viljandi, Ämari, Maardu, Pärnu and Harku Prison. There have been 13 "Anger management" courses for 70 prisoners both in Estonian and in Russian.

In addition to prisoners anger management has also been taught to prison officers in Viljandi Prison.

In the framework of Phare programme "Crime prevention" the Ministry of Justice has procured the training of two more social training programmes for 2003. It is planned to use in Estonian prisons also "**Motivational interviewing**" and "**Aggression replacement training**" programmes.

"Motivational interviewing" (MI) is a programme that supports the general changing of a person. It is a form of individual technique which basis is client oriented approach. MI is suitable for work with prisoners who themselves show no initiative to change their current behaviour. For this reason motivational interviewing is suitable technique to support other, more

“Motiveeriv intervjuu” (MI) on inimeses üldist muutust toetav programm. Sisuliselt on tegemist individuaaltehnika vormiga, mille aluseks on kliendikeskne lähenemine. MI sobib tööks kinnipeetavatega, kes ise ei näita üles mingisugust initsiativi, et oma senist käitumist muuta. Seepärast on motiveeriv intervjuu paslik tehnika toetamaks teisi, juba konkreetse suunitlusega, mitteüldiseid programme nagu näiteks programmid agressiivsetele klientidele, seksuaalkurjategijatele vms.

Esimeses etapis on “Motiveerivat intervjuud” plaanis käivitada kuues Eesti vanglas: Murru, Tallinna, Tartu, Ämari, Maardu ja Harku Vanglas.

“Agressiivsuse asendamise treening” (ART) on grupimeetodil töötav sekkumismeetod vägivaldsetele kinnipeetavatele, kus õpetatakse igapäeva situatsioonides toimetulekuks vägivallale alternatiivseid käitumismustreid. ART on möeldud pikaajaliseks (10 nädalat – 30 grupidundi) grupidööks kinnipeetavatega, kus mitmekülgselt – läbi kolme erineva sisulise treeningbloki – tegeletakse vägivaldse käitumise asendamise ja hoiakute muutmisega. ART on tuntud kui ainus programm, mida on efektiivselt kasutatud nii vanglateskkonnas kui ka väljaspool vanglamüüre. Näiteks sobib ART tehnika koolidesse tööks noortega, kellel on käitumisprobleemid.

Esimeses etapis käivitatakse “Agressiivsuse asendamise treening” neljas Eesti vanglas: Tartu, Tallinna, Murru ja Viljandi Vanglas.

Emad ja lapsed

Harku Vanglas on eraldi emade-laste osakond, mis aitab tagada lapsele vanglatingimustes võimalikult vähekahjustava ja normaalselt arengut soodustava keskkonna. Emade-laste osakonnas saavad kinnipeetavatest emad oma lapsega koos elada kuni lapse 4-aastaseks saamiseni. Emadele ja lastele on loodud eritingimused – eraldi elamine kaaskinnipeetavatest, mugavamat

specific programmes, like programmes for aggressive clients, sexual offenders etc.

In the first stage it is planned to start “Motivational interviewing” in six Estonian prisons: in Murru, Tallinn, Tartu, Ämari, Maardu and Harku Prison.

“Aggression replacement training”

(ART) is an intervention method for violent prisoners operating on group method where alternative behavioural patterns for violence are taught for coping in everyday situations. ART is created for long-term (10 weeks – 30 group hours) group work with prisoners. Its goal is versatile – through three different substantive training parts – working on replacing the aggressive behaviour and changing attitudes. ART is known as the only programme which has been successfully used both in prison environment as well as outside the prison walls. ART is for example suitable technique for working with juveniles with behavioural problems.

In the first stage the “Aggression replacement training” will be started in four Estonian prisons: in Tartu, Tallinn, Murru and Viljandi Prison.

Mothers and children

There is a separate department for mothers and children in Harku prison. This helps to guarantee as less damaging and normal development promoting environment as possible for a child in prison conditions. The prisoners who are mothers can live together with their children in mothers-children department until the child reaches the four



elamistingimused, võimalus ise toitu valmistada jne. Suurematel lastel on võimalus käia kohalikus lasteaias väljaspool vanglat, kus lastel on võimalus mängida ja suhelda teiste omaelistega. Harku Vangla territooriumile on kinnipeetavate lastele rajatud mänguväljak.

Relgioosne töö

Relgioosset tegevust korraldab vanglas vanglakaplan. Vangla kaplaniteenistuse eesmärk on rahuldada kinnipeetavate usulisi vajadusi, korraldada hingehoidlikku tegevust ning osaleda kinnipeetavate resotsialiseerimisprotsessis.

Lisaks igas vanglas olevale kaplani ametikohale töötavad vanglates ka vabatahtlikud töötajad, keda erinevad kirikud ja kogudused on volitanud antud tööd tegema.

Kinnipeetavatel on üldjuhul võimalus regulaarselt kohtuda kaplaniga ning võtta osa kiriklikest talitustest ning üritustest. Kaplanid on kaasa aidanud mitmete kinnipeetavate resotsialiseerimisprotsessis, viies efektiivselt läbi lepitustööd kinnipeetava lähedastega, organiseerides vanglast vabanavatele isikutele elukohti rehabilitatsioonikeskustes ning nõustades kinnipeetavaid individuaalselt seoses vanglast vabanemisega. Kaplanid ja vabatahtlikud on koostöös kirikute ning teiste mittetulundusühingutega abistanud vanglatöötajate pere-sid, kinnipeetavaid ning nende peresid ka materiaalselt (humanitaaririided, jõulu-kingitused lastele jpm).

Alates aastast 2003 on ka vahistatul piiramatu õigus kohtuda oma vaimulikuga.

years of age. There are certain benefits for mothers – living separately from other prisoners, more comfortable living conditions, possibility to cook etc. The bigger children have the possibility to go to the local kindergarten outside the prison, where they will have the possibility to play and communicate with others of their own age. There is a playground for the children of prisoners on the territory of Harku Prison.

Religious work

Religious activity in prison is organised by prison chaplain. The purpose of the prisons chaplain service is to satisfy prisoners' religious needs, organise spiritual activities and participate in the re-socialisation process of prisoners.

In addition to the chaplain post in every prison there are also voluntary workers who have been authorised by different churches and congregations to conduct such work.

Generally prisoners have the possibility to meet the chaplain on a regular basis and to participate in religious services and events. The chaplains have helped out in the re-socialisation process of many prisoners by conducting effective conciliation work with persons close to prisoner, by organising living places in rehabilitation centres for

prisoners who are being released from prison and by counselling prisoners individually when they are being released. Chaplains and voluntary workers in cooperation with other non-profit associations have helped the families of prison officers, prisoners and their families also with material assistance (humanitarian aid, Christmas presents for children etc.).



Kaplanid koos sotsiaaltöötajatega on senini olnud ka aktiivsed kaasaaitajad kinnipeetavate vaba aja sisustamisel, täites teatud määral huvijuhi ülesandeid. Vanglaid on külastanud erinevad kristlikud ansamblid ja koorid. Kaplanid on vanglatesse vastu võtnud ka palju välisküla lisit erinevatest kirikutest ning välisorganisatsioonidest, kes on samuti lahkesti pakkunud mitmekülgset koostööd ning abi Eesti vanglatele. Regulaarselt iga kuu viimasel pühapäeval korraldatakse Oleviste Kirikus erijumalateenistus vangist vabanenutele ning ka vangla töötajatele. Kaplanid on viinud läbi hingehoidlikke vestlusi ka mitmete vanglatöötajatega ning olnud vangla juhtkonna nõustaja rollis usu ja eetika küsimustes.

Hetkel tegutseb Eesti vanglates 16 kaplanit, kes on pärit erinevatest kirikutest ja konfessioonidest. Oluliselt on suurenenedud vabatahtlike osakaal vanglasüsteemis.

Starting from 2003 also the remand prisoner has non-limited right to meet with his or her minister of religion.

Chaplains in cooperation with social workers have also been active in helping prisoners to find activities for their free time, fulfilling to some extent the tasks of recreational. Different Christian ensembles and choirs have visited prisons. Chaplains have also welcomed in prisons a lot of foreign visitors from different churches and foreign organisations who have also kindly offered versatile cooperation and help to Estonian prisons. There are special religious services on regular basis on last Sunday of each month at the Oleviste Church for persons released from prison and also for prison officials. Chaplains have conducted pastoral conversations also with several prison officials and have been in the role of councillor for prison management in questions of religion and ethics.

At the moment there are 16 chaplains working in Estonian prisons. They are from various churches and confessions. The number of voluntary workers in prison system has increased significantly.

4. Tervishoid / Health Care

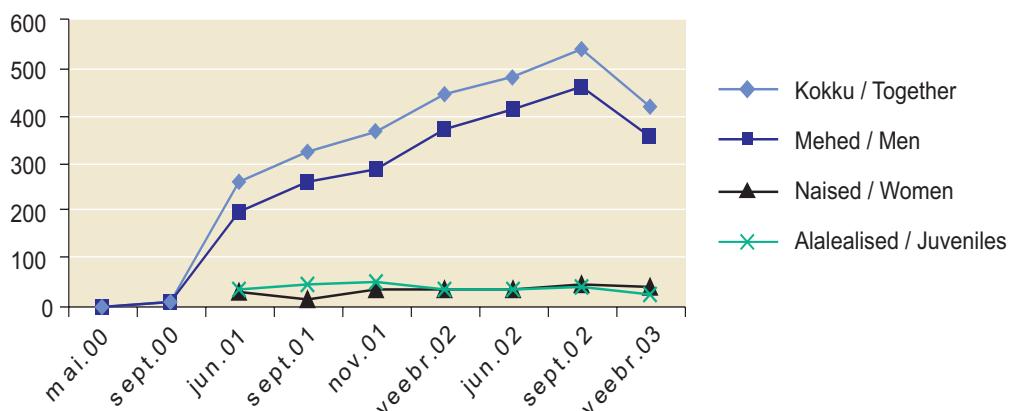
Vastavalt Tervishoiuteenuste korraldamise seadusele on tervishoid vanglas riikliku tervishoiusüsteemi osa, kuid praktikas see ei toimi. 2002. aastal alanud ümberkorraldused vanglameditsiinis on eelduseks, et alates 2005. aastast läheb vanglameditsiin tavameditsiiniga sarnastele põhimõtetele ja rakendub perearstisüsteem. Hiljemalt 2004. aastal loodame sulgeda Keskvanglas asuva vanglate keskhaigla ja avada uue vanglahaigla, mis vastaks köigile kaasajal esitatud nõuetele.

Vahistatutele ja kinnipeetavatele osutatakse ambulatoorset üldarstiabi ja eriarstiabi hambaravi osas köikide vanglate meditsiiniosakondades. Statsionaarset eriarstiabi kinnipeetavatele osutab vanglate keskhaigla. Kui kinnipeetav vajab ravi, mida vanglate

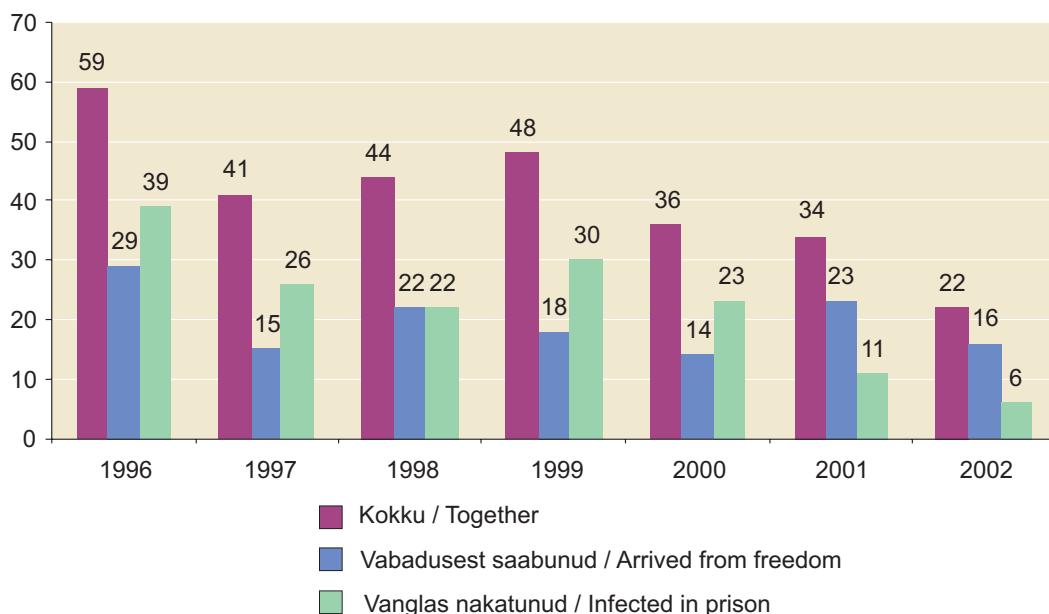
According to the Health Care Services Organisation Act the health care in prison is a part of national health care system, this does not however work in practice. The rearrangements in prison medicine that began in 2002 are the preconditions that starting from year 2005 the prison medicine will be organised on the basis of similar principles than ordinary medicine and family physician system is implemented. At the latest in year 2004 we hope to close the prison central hospital situated in Central Prison and open a new prison hospital which would meet all the modern requirements.

Convicted and remand prisoners are provided with ambulatory general care and specialised medical care in part of dental care in the medical departments of all prisons. In-patient specialised medical care for convicted prisoners is provided by prison

Joonis 16. HIV nakkus vanglates 2000-2003
Figure 16. HIV infection in prisons 2000-2003



Joonis 17. Tuberkuloos vanglas 1996-2002
Figure 17. Tuberculosis in prison 1996-2002



keskhaigla pole suuteline pakkuma, suunatakse ta ravile tsiviilhaiglasse. Ravikulud kaetakse riigieelarvest läbi justiitsministeeriumi.

Kõik uued kinni peetavad läbivad esmase tervisekontrolli, mida tehakse Tartu või Tallinna Vanglas, noorukitele Maardu Vanglas. Esmane tervisekontroll on vajalik, et hinnata kinni peetava tervislikku seisundit vanglasse saabumisel, teha kindlaks võimalikud haigused (s.h nakkushaigused nagu tuberkuloos, hepatiit ja HIV) ning määrata edasine ravi.

central hospital. If the prisoner needs treatment which prison central hospital is not able to offer, the prisoner will be sent to civil hospital for treatment. The medical treatment expenses are covered from the state budget through Ministry of Justice.

All new prisoners pass initial medical examination which is done in Tartu and Tallinn Prison, for juveniles in Maardu Prison. Initial medical examination is necessary in order to evaluate prisoner's state of health in arriving to prison, identify possible diseases (including infectious diseases like tuberculosis, hepatitis and HIV) and determine the further treatment.

Vanglate keskhaiglasse saabunud kinni peetavate arv on läbi aastate olnud suhteliselt stabiilne, keskmiselt 1700-1800 kinni peetavat aastas. 2002. aastal langes see arv 1525 kinni peetavani. Keskmiselt viibiti vangla haiglas 26,1 voodipäeva.

2000. aasta sügisel puhkenud HIV-epideemia Eestis mõjutab oluliselt ka vanglaid. Alates 2002. aasta juulist on HIV-ennetustöö aluseks vanglates „HIV/AIDS ennetamise tegevuskava Justiitsministeeriumi valitsemisala asutustele 2002-2006. aastaks“. 2002. aastal tehti vanglasüsteemis 1874 HIV-analüüs, milles positiivseks osutus 328 s.o 17% testititest. Valdavalt on nakatunud süstivad narkomaanid.

Viimastel aastatel on hakanud vähenema tuberkuloosihaigete arv vanglates. 2002. aastal diagnoositi vanglas 22 tuberkuloosijuhtu, kellest 17 olid esmaselt ja 5 korduvalt haigestunud. 22-st tuberkuloosihaigest saabus vabadusest 16 ning vanglas nakatus 6. 22-st haigest esines multiresistente tuberkuloos (MDR-TB) 3 ja HIV 1 juhul.

The number of prisoners brought to prison central hospital has been relatively stable over the years, in average 1700-1800 prisoners in year. In year 2002 the number decreased to 1525 prisoners. The average time spent in prison hospital was 26,1 days. HIV-epidemic that broke out in Estonia in the autumn of 2000 influences significantly also prisons. Starting from July 2002 the basis for HIV-preventive work in prisons is "Activity plan for HIV/AIDS prevention for the agencies in the area of government of Ministry of Justice for years 2002-2006".

In 2002 there were 1874 HIV-tests made in Estonian prison system. 328 tests, which is 17 % of tested persons turned out to be positive. Infected persons are mostly injective drug addicts.

The number of persons suffering under tuberculosis in prisons has started to decrease during recent years. In 2002 there were 22 cases of tuberculosis diagnosed in prisons, 17 of them were first time illnesses and 5 repeated illnesses. Out of 22 persons suffering under tuberculosis 16 came from freedom and 6 got infected in prison. Out of 22 patients there was a multiple resistance tuberculosis (MDR-TB) in 3 cases and HIV in 1 case.

5. Sisekord ja turvalisus / Security

2002. aastal vanglates jätkuvalt kasvas registreeritud kuritegude arv: aasta jooksul alustati kokku 238 kriminaalmenetlust. Kuritegevuse kasv oli võrreldes 2001. aastaga 27,2 %. Kõige rohkem pannakse vanglates toime *Karistusseadustiku* paragrahvide 330 ja 331 järgi kvalifitseeritavaid kuritegusid: "Kinnipeetava, arrestialuse ja vahistatu poolt alkohoolse joogi ning muu piiritust sisaldava aine või narkootilise ja psühhotroopse aine valmistamine, omandamine, valdamine, või arsti ettekirjutusega tarvitamine". Nii alustati 2002. aastal nimetatud paragrahvide järgi kokku 142 kriminaalmenetlust, mis moodustab 59,7 % kõikidest vanglates alustatud kriminaalmenetlustest.

In 2002 the number of registered crimes in prisons continued to grow: there were altogether 238 criminal proceedings initiated in prisons. The increase of crime compared to 2001 was 27,2 %. The majority of offences committed in prisons are the offences qualified under the Sections 330 and 331 of Penal Code: "Manufacture, acquisition, possession, or consumption without prescription of alcoholic beverages and other substances containing spirit or narcotic drugs and psychotropic substances by prisoner or person in detention or custody". There were 142 criminal proceedings started under those Sections in 2002, which is 59,7 % of all the criminal proceedings started in prison.

The number of serious offences against the

Raskete isiku vastaste kuritegude arv vanglates on vähenenud. 2002. aastal ei pandud vanglates toime ühtegi tapmisi. Ülirasked kehavigastusi tekitati kahel juhul, millistest ühel juhul esitati süüdistus tapmise katse paragrahvi kohaselt.

Uimastite vastane võitlus vanglates on tugevnenud. Iga aastaga selgitatakse välja aina rohkem narkootikume tarvitamud kinnipeetavaid. Samas kajastab see ainult antud kuriteo lõppresultaati. Jätkuvalt on raskusi narkootikumide kui ka muude keelatud asjade ja ainete sissetoomise kanalite ja neis osalevate isikute väljaselgitamisel.

Kasvanud on kinnipeetavate lühiajaliselt väljasöidult mittenaasmise juhtumid. Aastal 2000 oli vaid 1 selline juhtum, 2001. aastal 9 ning aastal 2002 registreeriti juhtumeid 16. Samas ei ole 2002. aasta jooksul pandud toime ühtegi kinnipidamiskohast või vahi alt põgenemist. 2002. aasta lõpuks jäi tabamata 1 lühiajaliselt väljasöidult mittenaasnud kinnipeetav.

Kokku said 2002. aastal lahendi 240 kriminaalasja ehk 31,1 % rohkem, kui eelmisel aastal. Aasta lõpuks jäi vanglates menetlusse 49 kriminaalasja.

person has decreased. There were no manslaughters committed in prisons in 2002. Permanent or life-threatening bodily injuries were caused in two cases, one of which was brought to charges according to the Section of attempted murder.

The fight against drug addiction in prisons has strengthened. More and more prisoners who have used narcotic substances have been identified every year. However this still reflects only the final result of the crime. There are still difficulties in identifying the channels through which drugs and other illegal objects are brought into prisons and the persons participating in those channels (both prisoners and prison officials).

The number of prisoners who have not returned from short-term outings has increased. In 2000 there was only one such case, in 2001 nine and in 2002 there were 16 cases registered. At the same time there were no escapes from the penitentiary institutions in 2002. By the end of 2002 there was one prisoner who had not come back from short-term outing and was not apprehended.

Altogether 240 criminal matters were solved in 2002, it is 31,1 % more than the year before. By the end of the year there were 49 criminal matters in proceeding.

V. PERSONAL PERSONNEL

1. Ametikohad ja komplekteeritus / Job positions and staffing

Töökohtade ümberhindamise ja teenistuse ümberkorraldamise tulemusel on Eesti vanglasüsteemi töötajaskond pidevalt vähenenud. Seisuga 1. jaanuar 2003 oli Eesti vanglate ametikohtade koguarv 2277, täidetud ametikohtade arv aga 1921 ehk teisisõnu komplekteerituse tase oli 84,4%. 2002. aastal vähenes personali voolavus võrreldes eelmise aastaga 50% ning oli aasta jooksul 17,8 %.

Ametikohad funktsioonide lõikes:

Haldus – juhtkond, üldosakond, finantsosakond, personaliosakond, majandusosakond (va abiteenistujad)

Abiteenistujad – lukksepp, köögitoeline, kokk, elektrik, autojuht, administraator, laotöoline, koristaja

Vangistus – kõik vanglaametnikud (va juhtkond)

Sotsiaalhoolekanne – sotsaalosakond ja meditsiiniosakond

Job positions and staffing As a result of revaluation of job positions and reorganisation of service the number of staff in Estonian prison system has diminished continuously. As of January 1st, 2003 the total number of job positions in Estonian prisons was 2277, the number of staffed positions was 1921 or in other words the level of staffing was 84,4 %. The movement of personnel diminished during 2002 50 % compared to the year before and was during the year 17,8 %.

Job positions by functions:

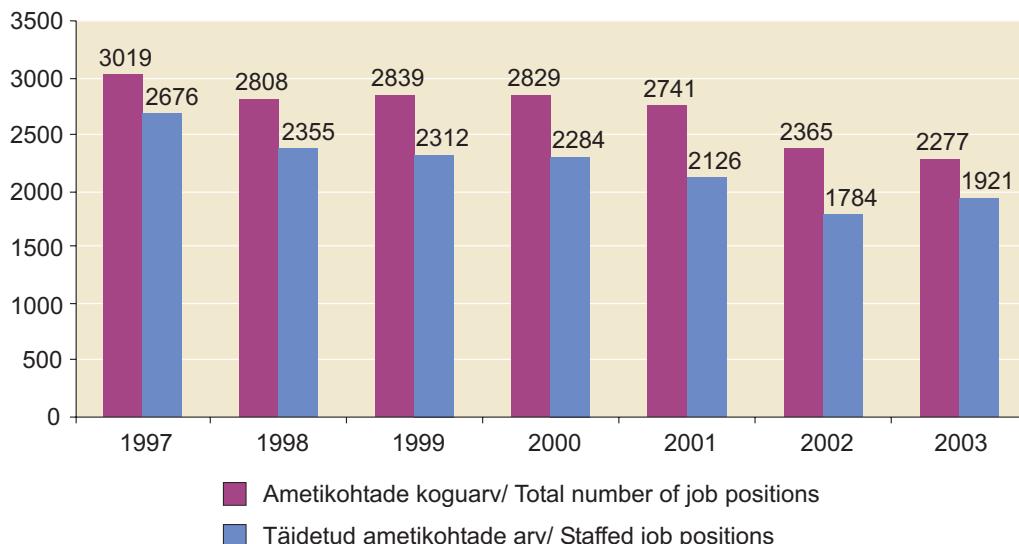
Administration – management, general department, financial department, personnel department, maintenance department (except support staff)

Support staff – locksmith, kitchen worker, cook, electrician, driver, administrator, warehouse worker, cleaner

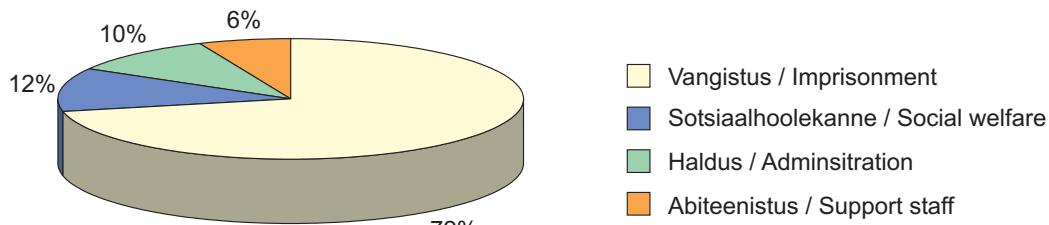
Imprisonment – all prison officers (except management)

Social welfare – social department and medical department

Joonis 18. Ametikohtade arv ja komplekteeritus
Figure 18. Number of job positions and their staffing



Joonis 19. Ametikohtade jaotuvus funktsioonide lõikes
Figure 19. Breakdown of job positions by functions



2. Koolitus / Training

Vanglaametnike aastane ettevalmistusteenistus toimub kutsekoolide baasil. 2002/2003. aastal on nendeks koolideks Tallinna Pedagoogiline Seminar ja Tartu Kutsehariduskeskus. Ettevalmistusteenistuse läbinud asuvad teenistusse valvuritena. Sisekaitseakadeemias toimuv ettevalmistusteenistus kestab kolm aastat ning ettevalmistusteenistuse läbinud asuvad teenistusse inspektoritena.

Justiitsministeeriumi vanglate osakond korraldab koolitusi, mis on suunatud kõigile vanglatele ning millede eesmärgiks on ühtsete arusaamade loomine vanglasüsteemis. Personal sisekoolituse toimumiseks on igas vanglas loodud koolituse peaspetsialisti ametikoht.

Suurim koolitusprojekt 2002. aastal oli Tartu Vangla personali koolitus.

Projekti eesmärgiks oli anda teenistusse asuvatele ametnikele vajalikud ametialased teadmised ja oskused, mis tagaksid Tartu Vangla tõrgeteta käivitumise ja edaspidise efektiivse töö. Projekti alameesmärk oli uue tasandi loomine ametnike ettevalmistuse kvaliteedi osas kogu vanglasüsteemis.

Teenistusalase baasväljaõppe said 69 valvurit (maht: 460 tundi/osaleja) ning 37 inspektorit (maht: 320 tundi/osaleja). Koolitusprogrammi koostas ja väljaõppe finantseeris Justiitsministeerium.

Kõik teenistusse asuvad ametnikud olid tutvunud oma töölöiguga teistes Eesti

The annual preparatory service of prison officers is conducted on the basis of vocational schools. In 2002/2003 those schools are Tallinn Pedagogical Seminar and Tartu Vocational Education Centre. Those passed the preparatory service will commence service as guards. Preparatory service in Estonian Public Service Academy lasts three years and those passed the preparatory service will commence service as inspectors.

Prisons' department of the Ministry of Justice organises training which is oriented to all prisons and which goal is to create common comprehensions in prison system. There is a post of head specialist on training created in every prison for the internal training of personnel.

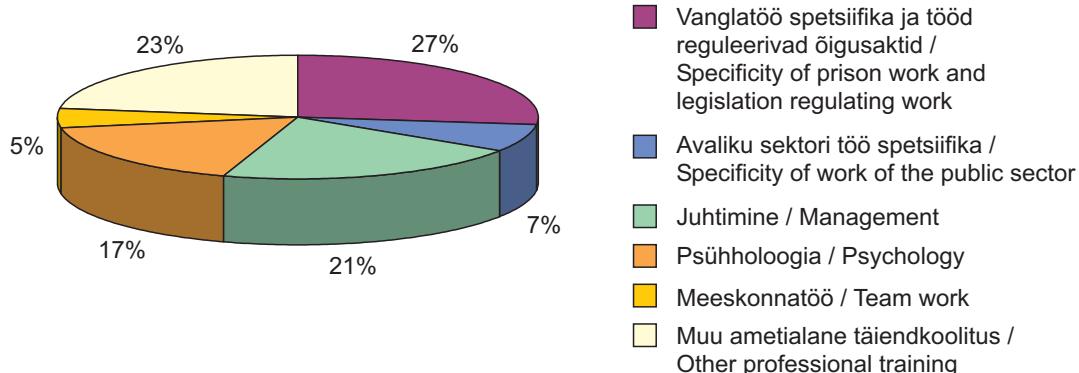
The biggest training project in 2002 was the training of personnel of Tartu Prison.

The aim of the project was to give the officials commencing service necessary professional knowledge and skills which would guarantee the smooth running and further successful work of Tartu Prison. The sub-goal of the project was to create new level in the quality of preparing officials in whole prison system.

69 guards (volume: 460 hours/participant) and 37 inspectors (volume: 320 hours/participant) received basic training for service. Training programme was compiled and financed by Ministry of Justice.

All officials entering into service had

Joonis 20. Valdkonniti jagunes koolitus järgnevalt:
Figure 20. Breakdown of training areas:



vanglates. Projekti raames toimunud sisekoolituste maht oli 499 tundi, osaluskordade arv oli 441.

Koolitajate näol kaasati SELF II, Mainor, EAHI, EHI, Sisekatseakadeemia Täiendõppekeskus, Kommunikatsioonibüroo Powerhouse, Tartu Tööstuskool, Justiitsministeeriumi ametnikud. Välisabi vormiks olid väliskoolitused Soomes, Rootsis ja Saksamaal ja välislektorite poolt läbiviidud koolitused Eestis.

Igal aastal vanglates läbiviidava koolitusvajaduse uuringu põhjal võib 2002. aastal täheldada järgmisi muutusi:

- Uutest teemadest on enim silmatorkav vajadus stressijuhtimise ning konfliktide ennetamise ja lahendamise alase koolituse järele;
- 2003.a koolitusvajaduses on kasvanud vajadus IT- koolituse järgi seoses mitmete IT-programmide täiendamisega või uute programmide rakendamisega (Amphora, Persona, PEM, VangIS);
- Endiselt on aktuaalne soov korrektsionalase rakendusliku kõrghariduse omandamiseks kaugöppes;
- Esimest korda ei jõudnud viie enamavajaliku koolitusvaldkonna hulka „Asutuse põhitegevusega seonduv koolitus“, mis 2003.a koolitusvajaduse uuringus jäi 6. kohale. Viimane võib

examined their area of work in other Estonian prisons. The volume of internal training in the framework of the project was 499 hours; the number of participation times was 441.

As trainers there were involved SELF II, Mainor, EAHI, EHI, Centre of In-service Training of Estonian Public Service Academy, Communication Bureau Powerhouse, Tartu Industrial School, officials of the Ministry of Justice. The form of foreign aid was the foreign trainings in Finland, Sweden and Germany and trainings by foreign lecturers in Estonia.

Based on the study of training needs conducted in prisons yearly following changes can be noticed compared to 2001:

- Out of new topics the mostly noticeable is the need for stress management and the prevention and solving of conflicts;
- There is an increased need for IT related training in training need for 2003 in connection with development of several IT-programmes or the implementation of new ones (Amphora, Persona, PEM, VangIS);
- There is still wish for the possibility to acquire correctional applied higher education in the form of distance learning;

- tuleneda sellest, et vangitusosakond, arvestusosakond ja julgeolekuosakond hindasid vajalikumaks pigem täiendada spetsiifiliste erialaoskustega mitteeseonduvaid oskuseid näit stressitaluvus, meeskonnatöö, psühholoogia jne;
- Keeleõppes on järsult kasvanud vene keele õppimise vajadus. Kadunud on vajadus eesti keele algtaseme õppe järele ning see on asendunud vajadusega kesk ja kõrgastme koolituse järele;
 - Juhtimise valdkonnas on vajadus juhtimise põhiteadmiste järele asendunud vajadusega meeskonnatöö oskuste järele;
 - Psühholoogia valdkonnas on tõusnud vajadus suhtlemistreeningute ja mõjutusoskuste järele;
 - Endiselt aktuaalne on vajadus uimasti ja HIV koolituse järele;

Koolituse prioriteedid aastaks 2003 on:

- Ettevalmistuststeenistust mitteläbinud ametnike väljaõpe
- Erinevaid juhtimiskompetentse arendav koolitus vanglate juhtkondadele
- Seadusandlus
- IT lahenduste rakendamist hõlbustav koolitus (Persona, Vangls, PEM, Amphora jne)
- Uimastid ja HIV
- Töötajate läbipõlemise ennetamisele kaasaaitav koolitus (enesekеhtestamine, stressijuhtimine, konfliktide ennetamine ja lahendamine, mõjutusoskuste ja suhtlemisoskuste treening)

- “Training in connection with agency’s main activity” didn’t make the top five training needs for the first time; it was 6th in the study of training needs for 2003. The reason for that might be that the departments of imprisonment, accounting and security evaluated it to be more important to develop the skills not related to specific speciality skills like stress management, team work, psychology etc.;
- In language training the need for Russian language training has increased steeply. There is no more need for training in basic level Estonian and it is replaced with the need for intermediate and advanced level training;
- In the field of management the need for basic need of management has been replaced with the need for team work skills;
- In the field of psychology there is an increased need for communication trainings and influencing skills;
- There is still need for training in the area of narcotic substances and HIV.

Training priorities for 2003:

- Training of the officials who have not passed preparatory service.
- Training of developing different managing competencies for prison managements
- Legislation
- Training for helping the implementation of IT solutions (Persona, Vangls, PEM, Amphora etc.)
- Narcotic substances and HIV
- Training helping to avoid the burnout of employees (self-establishment, stress management, prevention and solving of conflicts, training of influencing skills and communication skills)

3. Vanglaametnike teeneterist / Prison Officials' Cross of Merit

Vanglaametniku teeneterist asutati 1998. a ning see oli mõeldud vanglaametnike autasustamiseks teenistusalaste edusammude eest Eesti vanglateenistuse traditsioonide taaselustamiseks ja edasiarendamisel tehtud töö tunnustamiseks. Traditsiooniliselt autasustatakse vanglaametnikke Eesti vanglasüsteemi aastapäevade pidulikel üritustel 22. jaanuaril.

Vanglaametniku teeneterist ühendab endas kannatust ja lunastust sümboliseerivat risti ning on kõrgeim autasu, mis on ettenähtud vanglaametnikele.

Esimedes vanglaametnike teenetristid anti välja 1999. aastal. Käesoleva ajani on autasustatud 37 isikut, sealhulgas 4 teenekat vanglaametnikku Rootsist, Soomest, Taanist ja Lätist.

**2002. aasta lõpus said erandkorras vanglaametniki teeneteristid
Keskvangla 6 teenekat vanglaametnikku seoses Keskvangla tegevuse lõpetamisega:**

Uno Ilm – Keskvangla direktori asetäitja vangistuse alal

Igor Golossov – Keskvangla direktori asetäitja majanduse alal

Rostislav Potapov – Keskvangla julgeolekuosakonna juhataja

Terje Enula – Keskvangla arvestusosakonna peaspetsialist

Klavdia Kondratjeva – Keskvangla valve- ja järelvalveosakonna valvur

Maria Antropova – Keskvangla valve- ja järelvalveosakonna valvur

22. jaanuaril 2003 autasustati vanglaametnike teeneteristiga järgnevaid vanglaametnikke:

Rein Teder – Viljandi vangla direktor

Jaan Luberg – Tartu vangla direktori asetäitja vangistuse alal

Prison officials' cross of merit was established in 1998 and it is intended for awarding prison officials and acknowledging their excellent work in developing the Estonian prison system. Prison officials are traditionally awarded on the Estonian Prison System anniversary on January 22nd.

Prison officials' Cross of Merit is a cross symbolising suffering and redemption and it is the highest award for prison officials.

First Crosses of Merits were awarded in 1999. At the moment there are 37 persons awarded, including four deserving prison officials from Sweden, Finland, Denmark and Latvia.

At the end of 2002 six deserving prison officials from Central Prison received exceptionally Crosses of Merits in connection with closing down the activities of Central Prison:

Uno Ilm – Deputy Director on imprisonment of Central Prison

Igor Golossov – Deputy Director on administration of Central Prison

Rostislav Potapov – Head of security department of Central Prison

Terje Enula – Head specialist of registration department of Central Prison

Klavdia Kondratjeva – Guard of the security and surveillance department of Central Prison

Maria Antropova – Guard of the security and surveillance department of Central Prison

On January 22nd, 2003 the following prison officials were awarded with Prison Officials' Cross of Merit:

Rein Teder – Director of Viljandi Prison

Jaan Luberg – Deputy Director on imprisonment of Tartu Prison



Aleksandr Voropajev – Tallinna vangla järelvalveosakonna juhataja

Roza Hanzing – Murru vangla arvestusosakonna juhataja

Boriss Massalin – Ämari vangla vangistusosakonna valvur

Jaan Koitla – Murru vangla vangistusosakonna valvur

Aleksandr Voropajev – Head of surveillance department of Tallinn Prison

Roza Hanzing – Head of the registration department of Murru Prison

Boriss Massalin – Guard of imprisonment department of Ämari Prison

Jaan Koitla – Guard of imprisonment department of Murru Prison

VI. ARENDUSTÖÖ DEVELOPMENT WORK

1. Tartu Vangla / Tartu Prison

Tartu Vangla ehitusleping kirjutati alla 15. novembril 2000. Valitsusasutus Tartu Vangla asutati 1. jaanuaril 2001. Tartu Vangla ehitus algas 2000. aasta eelviimasel nädalal. Sisustamise ja möbleerimisega alustati juulis 2002 ning 15. augustil 2002 alustasid vangla juhtkond ja personal oma tööruumidesse sissekolimist. 10. oktoobril 2002 väljastati Tartu Vanglale Tartu Linnavalitsuse korralduse alusel ehitise kasutusluba. Kinnipeetavate etapeerimisega Tartu Vanglasse alustati 15. oktoobril 2002. Vangla ametlik avamine toimus 15. novembril 2002.

Tartu Vanglas on 479 kahekohalist kambrit kinnipeetavate majutamiseks ja 48 erikambrit (isolatsiooni-, oote- ja meditsiinilise karantiini kambrid). Kinnipeetavate arv Tartu Vanglas sõltub eeskätt kuritegevuse tasemest Kagu-Eestis. 2003. aasta 1.jaanuari seisuga viibis Tartu Vanglas 767 kinni peetavat isikut.

Tartu Vangla on rajatud Kagu-Eesti regionaalse vanglana ning on Eesti esimene piirkondlik vangla. Regionaalses vanglas on eelvangistusosakond ja vangistusosakond. Eelvangistusosakonnas hoitakse kuni kohtumenetluse lõpuni kinnipeetavaid, kes on kuriteo sooritanud regioonis, kus vangla asub ja kes on vahi alla võetud regiooni kohtu poolt. Pärast kohtuotsuse jõustumist saadetakse isik karistust kandma oma elukohajärgsesse regionaalsesse vanglasse. Regionaalse vangla vangistusosakonnas kannavad karistust vastavast regioonist pärit kinnipeetavad.

Tartu Vangla tunnistati 2002. aasta parimaks justiitshaldusalas läbiviidud projektiks.

Tartu Prison construction contract was signed on November 11, 2000. The government institution Tartu Prison was established on January 1st, 2001. The construction of Tartu Prison began in the last weeks of 2000. The furnishing was started in July 2002 and on August 15, 2002 the management and the personnel started to move into their new premises. On October 10, 2002 a user permit was issued to Tartu Prison with the regulation of Tartu City Government. The first prisoners started to arrive on October 15, 2002. The official inauguration of the prison took place on November 15, 2002. Ministers of Justice of Finland, Latvia and Lithuania were present.

There are 479 double cells in Tartu Prison and 48 special cells (isolation, waiting and medical quarantine cells). The number of prisoners in Tartu Prison depends first of all on the criminality of South-East Estonia. As of January 1st, 2003 there were 767 detained persons in Tartu Prison.

Tartu Prison is established as South-East Estonian regional prison and it is the first regional prison in Estonia. In a regional prison there is a pre-trial department and imprisonment department. Persons who have committed the crime in the region where the prison is situated and who have been arrested by the court of the region will be detained in the pre-trial department of the regional prison until the end of the judicial proceedings. After the court judgement has entered into force the person will be sent to serve his sentence in a regional prison according to his place of residency. Prisoners whose place of residency is in the region are serving their sentence in the imprisonment department of a regional prison.

Tartu Prison was declared to be the best project conducted in the area of government of justice in 2002.

2. Keskvangla / Central Prison

Aastal 1919 olid Eestimaa vanglad ülekoormatud. Tekkis vajadus uute ruumide järele. Patarei kasarmu hoonega tutvumisel leiti, et see on vanglaks igati sobiv. Spetsialistide arvates võis sinna paigutada 2000 vangi ning ruumi jätkuks veel ka haigla, töökodade ja juhtkonna töoruumide väljaehitamiseks.

Võeti ühendust Sõjaministeeriumiga, ministri abi kindral Larka andis Vangimajade Peavalitsuse taotluse üle ministrile. Ministeerium oli valikuga päri ning lubas patareikasarmutes paikneva väeosaga välja viia Rahumäe teele.

Eelnev kokkulepe Sõjaministeeriumiga andis kohtuministrile õiguse pöörduda 29. juulil 1919. a. Vabariigi Valitsuse poole taotlusega lubada Kohtuministeeriumil üle võtta Kalarannas paiknevad patareikasarmud Keskvangla rajamiseks. Vabariigi Valitsus andis loa.

Kasarmuhoone ümberehitamiseks ja remondiks varuti ehitusmaterjal ja alustati trellide valmistamist sepikojas – Rahandusministeerium eraldas erakorralise krediidi 100 000 marka.

15. mail 1920 a. avati endistes Patarei kasarmutes Kalda tänav 2 arestimaja, 15. oktoobril nimetati arestimaja ja tervikuna kogu hoonete kompleksi Tallinna Keskvanglaks.

In 1919 Estonian prisons were overcrowded. There was a need for new premises. It was decided that the barracks building of Patarei are in every way suitable for a prison. Specialists' opinion was that it is possible to place 2000 prisoners there and there will still be room for a hospital, workshops and workrooms for management.

The Ministry of War was contacted; the assistant of the minister, general Larka forwarded the application of the Main Office of Imprisonment Houses to the minister. The Ministry agreed with the choice and authorised the transfer of the military unit situated in the barracks to Rahumäe Road.

Previous agreement with the Ministry of War gave the minister of courts the right to turn to the Government of the Republic with the request to take over the barracks at Fish Shore in order to establish Central Prison. The Government of the Republic gave its authorisation.

Construction materials for alteration and renovation of barrack building were procured and the blacksmith's shop started to prepare bars – the Ministry of Finances allocated extraordinary credit in amount of 100 000 marks.

On May 15, 1920 a house of detention was opened in former Patarei barracks at Kalda Street 2. On October 15, 1920 the house of detention and the building complex as a



1940. aastal, kui algas Eesti vangimajade reorganiseerimine, muutus Keskvangla Üldvangimajaks nr 1, kuhu paigutati "riigireeturid", metsavennad.

Keskvanglasse pandi kõik, kes uuele võimule ohtlikud tundusid – kindralid, vaimu- ja võimutegelased, sportlased, poepidajad, talupojad.

Pärast Teist maailmasõda oli vanglal kaks funktsiooni: 1) eeluuritavate ja 2) raske kuriteo (tapmine jm) toimepannute vahi all hoidmine.

Viimane surmaotsus viidi Keskvanglas täide 1991.a.

Eesti taasiseseisvumisel sai vangla tagasi oma nime – Uurimisisolaatorist sai Keskvangla.

20. detsembril 2002. a. toimus Keskvangla lõpetamise pidulik aktus. Keskvangla kuus töötajat said justiitsminister Märt Raskilt vanglaametniku teeneteristi.

31.detsembril 2002. a. lõpetas Keskvangla oma tegevuse lõplikult.

Keskvangla Tallinna vanglaga liitmise projekt tunnistati Eesti 2002. aasta parimaks personaliprojektiks.

whole was renamed to Tallinn Central Prison.

In 1940 when the reorganisation of Estonian prisons was started, the Central Prison changed to General Imprisonment House No 1 where "person who had committed treason" were placed. Everybody who seemed dangerous to the new power was placed to Central Prison – generals, persons with cultural interests and persons with power, sportsmen, shopkeepers, peasants.

After Second World War the prison had two functions: keeping under custody 1) pre-trial prisoners and 2) those who have committed serious offence (manslaughter etc.)

The last death sentence in Central Prison was executed in 1991.

With Estonian re-independence the prison got back its name – Investigation Isolator became again Central Prison.

The festive event of closing down the Central Prison was on December 20, 2002. Minister of Justice Mr. Märt Rask gave six officials of Central Prison a Prison Officials' Cross of Merit.

The Central Prison terminated its activities definitely on December 31, 2002.

The joining of Central Prison with Tallinn Prison was declared to be the best personnel project in Estonia in 2002.

3. Viru Vangla / Viru Prison

Uute kamber-tüüpi vanglate rajamine Eestis jätkub. Järgmine uus vangla on kavandatud ehitada Ida-Virumaale Jõhvi. Uus Viru Vangla saab olema kõigile kaasaja nõuetele vastav moodne kinnipidamisasutus. Vangla on kavandatud 1000-kohalise regionaalvanglana, kus hoitakse kõiki piirkonna vahistatud isikuid ning elukohajärgselt vastavasse piirkonda kuuluvaid süüdimõistetuid. Seoses uue vangla rajamisega luuakse piirkonda esialgsete plaanide kohaselt ka umbes 300 uut töökohta.

Establishing new cell-type prisons in Estonia will be continued. The next new prison is planned to be built in eastern Estonia in Ida-Viru County at Jõhvi. New Viru Prison will be a modern penitentiary institution meeting all the contemporary requirements. The prison is planned to be a regional prison with 1000 places and there will be detained all the pre-trial prisoners of the region and all the convicted prisoners whose place of residence is that region. In connection with building a new prison there will be, according to initial plans, about 300 new job positions created.

4. Muutused Struktuuris / Changes in the Structure

2002. aastal toimus vanglate struktuuride ühtlustamine ja vanglaametnike palgasüsteemi korrastamine. Struktuuride ühtlustamise tulemusena vähenadi vanglate ametikohtade arvu 62 koha võrra. Vanglatesse viiakse sisse inspektor-kontaktisiku ametikohad. Inspektor-kontaktisikute ülesandeks on kinnipeetavate vanglasiseste probleemide vahendamine. Vanglaametnike palgasüsteemi korrastamise tulemusena tõusis vanglaametnike palk keskmiselt 30%.

In 2002 there was a harmonization of prisons' structures and re-structuring of the wage system of prison officials. As the result of harmonising structures the number of job positions in prisons was decreased by 62 positions. The job positions of inspector-contact person will be introduced into prison structure. The task of inspector-contact person is to mediate prisoner's problems inside prison.

As the result of re-structuring of the wage system the salary of prison officials rose in average 30%.

5. Avavanglad / Open Prisons

Avavangistuse kohaldamine võimaldab vabanemisprotsessi muuta paindlikumaks ja sujuvamaks ning soodustada kinnipeetavate resotsialiseerimist. Avavanglal on täita väga oluline funktsioon kinnipeetavate nn vabanemis \square oki vähindamisel. Avavangla aitab kinnipeetaval paremini ja kiiremini taaskohaneda väliskeskonna tingimustega vähindades oluliselt retsidiivsuse ohtu.

Lähiaastate eesmärgiks oleme seadnud karistuse individualiseerimiseks eraldada kinnipeetavad lähtuvalt retsidiivsusriskist ja vajadustest. Selle tulemusel soodustame seadusuulekate kinnipeetavate avavanglasse paigutamist ja ennetähtaegset vabastamist

Kinniste vanglate juurde rajame avavangla kohad. Eesmärk on, et 2005. aasta lõpuks moodustaks köikidest vanglakohtadest 10% avavangla kohad. Ettevalmistustöid on alustatud Rummu Avavangla laiendamiseks kuni 40 koha võrra. Järgnevalt loome avavangla kohad Tallinna Vangla juurde.

Application of open imprisonment makes it possible to change the process of release more flexible and fluent and promotes the re-socialisation of prisoners. Open prison has a significant function in reducing the prisoners so called shock of release. Open prison helps the prisoner to re-adjust better to the conditions outside the prison reducing this way significantly the risk of recidivism.

The aim of the next few years is to individualise the punishment by separating the prisoners based on their risk of recidivism and necessity. As a result of this we are promoting the transfer of law-obedient prisoners to open prison as well as the release on parole.

There will be open prison places established by closed prisons. The aim is that by the end of year 2005 open prison places would form 10 % out of all prison places. Preparatory works for extending the Rummu Open Prison by 40 places have been started. As a next step open prison places will be established by Tallinn Prison.

6. Haridus vanglas / Education in Prison

2002. aastal jätkus vanglahariduse reformimine ja laiendamine. Reformi eesmärgiks on normaliseerimine ehk nn. "vanglahariduse" integreerimine üldise haridussüsteemi võrdväärseks osaks. See tähendab vanglates antava hariduse kvaliteedi vastavusse viimist üldiste haridusstandarditega. Peame oluliseks muuta hariduse omandamise võimalused paindlikumaks ning pöörata suuremat tähelepanu hariduslike erivajadustega kinnipeetavate kaasamisele õppetöösse. Ühe sammuna mainitud tulemuste saavutamiseks on Haridusministeerium alustanud kinnipeetavate koolituse järk-järgulist üleandmist väljaspool vanglaid tegutsevatele munitsipaalõppeasutustele. Võrdlusena tuleb märkida, et kuni viimase ajani tegutsesid vanglates ainult riigiomandis olevad kinnised erikoolid. Õppetegevuse laiendamisel saavutati 2002 aastal olukord, kus kinnipeetavatel on võimalik haridust omandada kõikides kinnistes vanglates.

Haridussüsteemi arendamise eesmärgil töötas Justiitsministeeriumi vanglate osakond 2002 aasta välitel PHARE rahvusliku programmi raames projektiga "Kriminaalpreventsioon". Projekti kestel nõustas vanglate osakonda Soome Justiitsministeeriumi spetsialist kinnipeetavate hariduse alal. Soome hariduspetsialistid koolitasid vanglakoolide õpetajaid. Haridusministeeriumi, Justiitsministeeriumi ja vanglate ühistööna töötati välja vanglas pakutava hariduse arengukava, milles nähakse ette meetmed õppetöö optimaalsemaks planeerimiseks ja finantseerimiseks, kvaliteedi tööstmiseks ja valikuvõimaluste laiendamiseks, samuti vangla rolli suurenemine kinnipeetavate koolituse toetamisel. Vanglate osakond valmistas ette Vangistusseaduse muutmise eelnõu, mille kohaselt muutub kinnipeetavate koolituse planeerimise ja finantseerimise skeem senisest selgemaks.

The reforming and extension of education system continued also in 2002. The aim of the reform is normalising or in other words integrating the so called "prison education" to be an equal part of the general educational system. It means bringing the quality of education provided in prisons into compliance with general educational standards. We consider it to be necessary to change the possibilities to obtain education more flexible and to turn greater attention to involving prisoners with special educational needs into study-work. As one step in achieving those results, Ministry of Education has started gradually transferring the education provided to prisoners to be a task of a municipal school operating outside the prison. In comparison it must be mentioned that until lately only state owned closed special schools operated inside prisons. In extending the study activities in 2002 it was achieved that now there is a possibility to obtain education in all closed prisons.

With the aim to develop the educational system the prisons department of the Ministry of Justice worked in 2002 with the project "Crime Prevention" in the framework of PHARE national programme. During the project an expert of prisoners' education from Finnish Ministry of Justice consulted the prisons' department. Finnish specialists on education trained the teachers of prison schools. In cooperation with the Ministry of Education, Ministry of Justice and prisons a development plan for providing education in prison was developed. In the development plan there are prescribed the means for optimal planning and financing of educational activities, for raising the quality and extending the possibilities, also increasing the role of the prison in supporting the education of prisoners. Prisons' department has prepared draft legislation for the adjustment of Imprisonment Act, according to which the scheme of planning and financing prisoners' education is clearer than it has been so far.

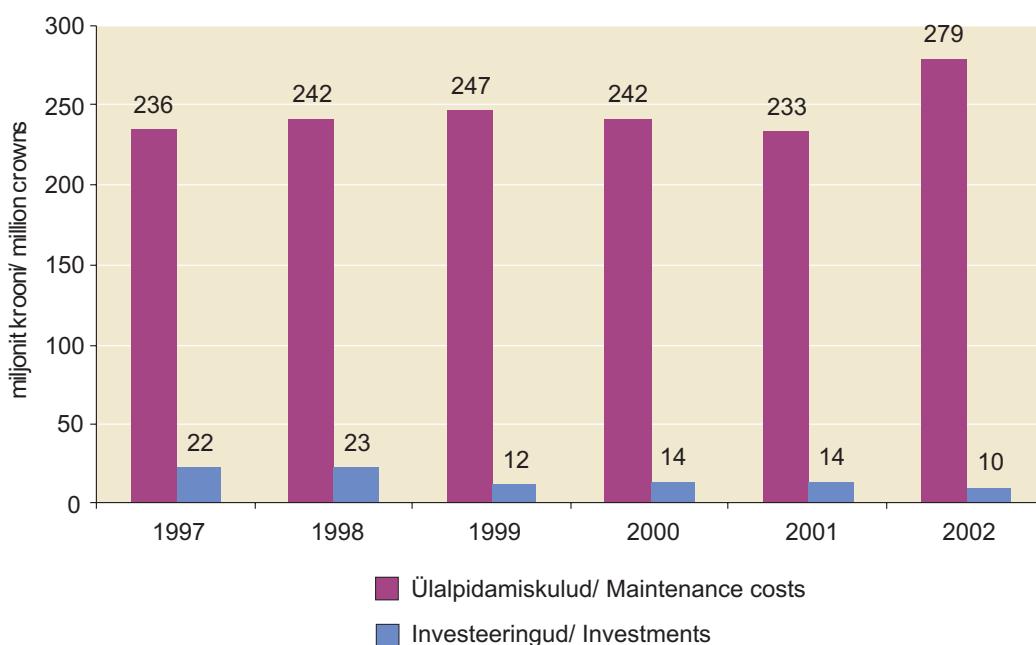
VII. VANGLATE FINANTSEERIMINE FINANCING OF PRISONS

2002. aastal olid vanglate ülalpidamiskulud 279,1 mln krooni ja vanglates tehtud investeeringud (va Tartu Vangla) 9,5 mln krooni. Sellele lisandusid veel Tartu Vangla ehitamiseks tehtud investeeringud, mida käsitletakse allpool.

The operation and maintenance costs of prisons in 2002 were 279,1 million Estonian crowns (EEK) (excluding Tartu Prison). This was increased by investments made to build Tartu Prison, which will be covered later in this chapter.

Joonis 21. Vanglate ülalpidamiskulud ja investeeringud³

Figure 21. Financing of and investments to prisons⁴



1. Investeeringud / Investments

2001. aastaga võrreldes on investeeringud vanglatesse oluliselt vähenenud. Tingitud on see Tartu Vangla rajamisest, kuna enamus vahenditest oli suunatud sinna. Peale Tartu Vangla olid 2002. aastal olulisemad investeerimisobjektid:

- Murru Vangla perimeetri idapiirde ehitus 7,6 miljonit krooni.

Compared to 2001 the investments into prisons have decreased significantly. The reason for that is the establishing of Tartu Prison since most of the means were directed there. In addition to Tartu Prison the most important investment targets were:

- Building of the eastern barrier of the perimeter of Murru Prison 7,6 million Estonian crowns.

³ Erinevate aastate võrreldavuse huvides ei sisalda tabel Tartu Vangla rajamiseks tehtud investeeringuid.

⁴ The table does not show the investments made to establish Tartu Prison in the interest of comparability of different years

- Pärnu Vangla õppeklassi ehitus 0,4 miljonit krooni
- Tallinna Vangla vastuvõtuosakonna ehitus 0,3 miljonit krooni

2002. aastal avati Tartu Vangla, mille ehitamise kogumaksumus oli 388,5 miljonit krooni. 201,4 miljoni krooni ulatuses kaeti see laenuga Põhjamaade Investeerimispangast.

- Building of the classroom in Pärnu Prison 0,4 million Estonian crowns.
- Building of the reception ward of Tallinn Prison 0,3 million Estonian crowns.

In 2002 Tartu Prison was opened; the overall cost of the construction of Tartu Prison was 388,5 million Estonian crowns. It was covered with a loan from the Nordic Investment Bank in the amount of 201,4 million Estonian crowns.

2. Vanglate ülalpidamiskulud / The Operation and Maintenance Costs of Prisons

Ka vanglate ülalpidamiskulude juures ei saa üle ega ümber Tartu Vanglast. Ülaltoodud tabelist on nähtav, et võrreldes 2001. aastaga tõusid vanglate ülalpidamiskulud märgatavalalt. 3/4 sellest kasvust oli seotud Tartu Vangla avamise ja Keskvangla sulgemisega.

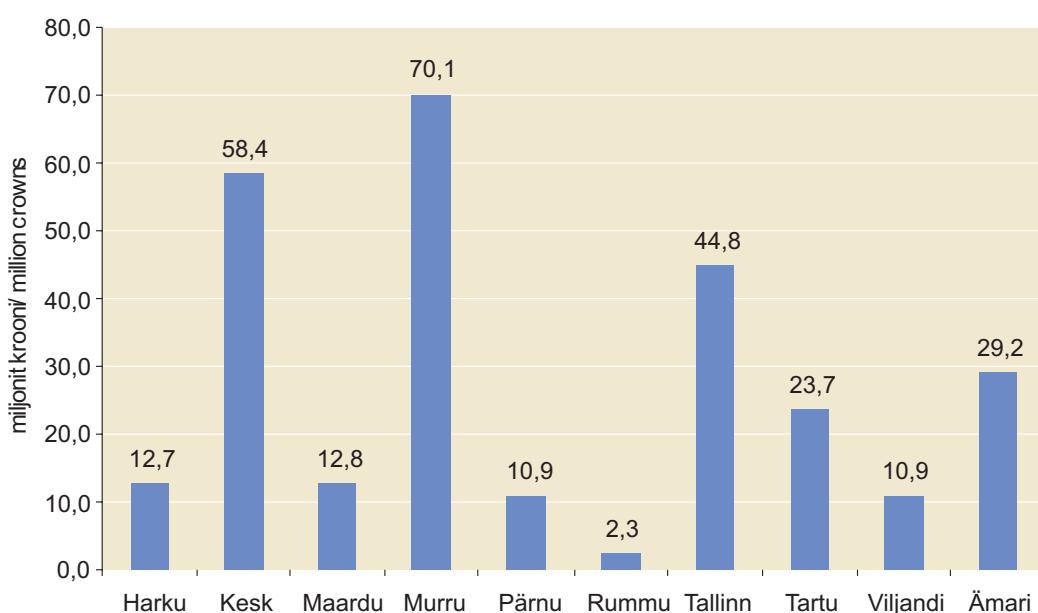
Suurima osa vanglatele eraldatud vahenditest moodustavad personalikulud. 2002. aastal moodustasid personalikulud 64,5 % vanglate eelarvest.

Also in the operation and maintenance costs we cannot get pass the Tartu Prison. The above table shows that compared to 2001 the maintenance costs of prisons rose remarkably. 3/4 of this growth was connected to the opening of Tartu Prison and the closing of Central Prison.

The biggest part of the resources allocated to prisons was formed by the costs on personnel. In 2002 it was 64,5 %.

Joonis 22. Vanglate ülalpidamiskulud

Figure 22. Operation and maintenance costs of prisons



Joonis 23. Vanglate ülalpidamiskulude jaotus
Figure 23. Breakdown of maintenance costs of prisons

